

บทความวิจัย

เรื่อง ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)

โดย

นางสาวสิริพร พฤทธิโชติ

รหัสนักศึกษา 05520592

เสนอ

อาจารย์คมกฤษ อุ่ยเต็กเค่ง

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)
ชื่อผู้วิจัย นางสาวสิริพร พฤทธิโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์คมกฤช อู่เต็กเค่ง
ปีการศึกษา 2555
คำสำคัญ ลัทธิขงจื้อ ลัทธิชาตินิยม สงครามฝิ่น สงครามจีนต่อต้านญี่ปุ่น มวยหย่งชุน

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความคิดเรื่องชาติของคนจีนและคุณธรรมจีนที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เรื่องยิปมัน โดยผ่านการดูภาพยนตร์ และใช้ข้อมูลประกอบจากหนังสือและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นเอกสารประกอบการวิจัย

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า คนจีนในสมัยก่อนนั้นมีความคิดเรื่องเกี่ยวกับความรักชาติรักศักดิ์ศรีที่ค่อนข้างรุนแรง ชาวจีนมีความรู้สึกอย่างแรงกล้าในการต่อต้านชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวต่างชาติที่มุ่งหมายจะเข้ามารุกรานความเป็นจีน จากการศึกษาผ่านภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้ทราบว่าชาวจีนส่วนใหญ่พร้อมที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อปกป้องประเทศชาติไม่ให้ชาวต่างชาติดูถูก นอกจากนี้ยังพบคุณธรรมที่แฝงอยู่ในภาพยนตร์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วเป็นคุณธรรมตามแนวคิดของขงจื้อที่ครอบงำความคิดของชาวจีนให้ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวความคิดขงจื้อตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

บทนำ

ภาพยนตร์เรื่องยิปมัน (Ip Man) เป็นภาพยนตร์แนวต่อสู้ที่ใช้ศิลปะการต่อสู้แบบกังฟูเป็นตัวดำเนินเรื่อง ภาพยนตร์เรื่องนี้แบ่งเป็น 3 ภาค เรื่องราวที่ปรากฏในภาพยนตร์ทั้ง 3 ภาคนั้นมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน คือการใช้วิชากังฟู (มวยหย่งชุน) ต่อสู้กับคนต่างชาติ ทั้งชาวญี่ปุ่นและชาวตะวันตก ในสมัยก่อนจีนถูกรุกรานจากชาวญี่ปุ่นและชาวตะวันตก ทำให้ชาวจีนในสมัยนั้นถูกชาวต่างชาติเหล่านั้นดูถูก การต่อสู้ในแต่ละครั้งนั้นเป็นทั้งการป้องกันตัวจากศัตรู และการประกาศให้ชาวต่างชาติเหล่านั้นรู้ว่าศิลปะการต่อสู้แบบจีนนั้นมีดี ไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาจะมาดูถูกได้ โดยภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างมาจากเรื่องจริงของอาจารย์ยิปมัน ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องมวยหย่งชุน ซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้ชนิดหนึ่งของจีน ถูกเรียกว่าเป็นมวยของอิสตรี เพราะมีท่วงท่าลีลาที่อ่อนช้อย ดังนั้นเนื้อหาในภาพยนตร์นั้นจึงมีเนื้อหาที่อิงกับประวัติศาสตร์ด้วย

เมื่อพิจารณาภาพยนตร์เรื่องนี้อย่างละเอียดแล้วจะพบว่าสิ่งที่โดดเด่นที่สุดในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือ แนวคิดเรื่องความรักชาติของคนจีน ดังจะเห็นได้จากการที่ยิปมันพยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้ามที่เป็นชาวต่างชาติ ก็เพราะถูกคนเหล่านั้นดูถูกชนชาติจีน ทำให้เขารู้สึกโกรธแค้นและฮึดสู้ ทั้งหมดนี้เป็นเพราะความรักชาติของตน นอกจากนี้คือเรื่องคุณธรรม หลักจริยศาสตร์ของขงจื้อ 5 ประการ อันได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความถูกต้อง ความเหมาะสม ปัญญา และความเป็นผู้เชื่อถือได้ เหล่านี้ล้วนปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เรื่องนี้ทั้งสิ้น

จากความน่าสนใจดังกล่าว ผู้วิจัยใคร่ศึกษา “ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)” เพื่อให้เห็นถึงความรักชาติและคุณธรรมของคนจีนที่ลึกซึ้งต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน) ภาค 1 , 2 และ 3

วิธีการศึกษา

1. ศึกษารายละเอียดในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)
2. ศึกษาแนวความคิดเรื่องความรักชาติของคนจีน
3. ศึกษาหลักคุณธรรมจีน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรายละเอียดเรื่องราวในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)
2. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมของคนจีน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.เอกสารที่เกี่ยวกับหลักคุณธรรมจีน

- 1.1 พัน ดอกบัว (2532) เขียนหนังสือ "ปวงปรีชาญาณจีน" เขียนถึงปรีชาญาณจีนเนื่องจากมีอิทธิพลต่อชาวเอเชียโดยเฉพาะชาวจีนจำนวนมาก โดยเขียนว่าปรีชาญาณจีนเป็นสิ่งที่ช่วยหล่อหลอม

จิตใจชาวจีนให้มีเอกลักษณ์โดดเด่นขึ้นมาในเวทีโลก ศาสนาและปรัชญาเป็นหัวใจของคนในชาตินั้นๆ ดังนั้นการจะเข้าถึงจิตใจชาวจีนก็ต้องศึกษาปรัชญาของจีน

หนังสือเล่มนี้พูดถึงปรัชญาหลายสำนัก อันได้แก่ ปรัชญาของเหลาจื๊อ ปรัชญาของขงจื๊อ ปรัชญาของม่อจื๊อ ปรัชญาหยางจื๊อ ปรัชญาของเม่งจื๊อ ปรัชญาของจวงจื๊อ ปรัชญาของซุนจื๊อ ปรัชญาของฮั่น เฟย จื๊อ และปรัชญาจีนสมัยใหม่อันได้แก่ สำนักเต๋าใหม่ และสำนักขงจื๊อใหม่

ปรัชญาเต๋าของเหลาจื๊อเสนอวิธีที่จะบรรลุถึงชีวิตที่ยั่งยืนว่า จะต้องดำเนินชีวิตให้เรียบง่ายเป็นไปตามธรรมชาติ อย่าไปดิ้นรนฝืนธรรมชาติ เพราะการฝืนธรรมชาติมีแต่จะประสบกับความทุกข์ เหลาจื๊อต้องการให้คนรักสงบ รักสันโดษ รู้จักตัวเอง และเอาชนะตนเอง เหลาจื๊อแนะนำให้คนทำตนเหมือนน้ำ ธรรมชาติเป็นของอ่อน ย่อมสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ทุกอย่าง น้ำอยู่ในอะไรก็มีรูปร่างอย่างนั้น แต่น้ำก็เป็นน้ำอยู่นั่นเอง และน้ำที่เห็นว่าอ่อนนี้แหละเมื่อสำแดงเดชขึ้นมา ก็ทำอะไรต้านทานไม่ได้ เหลาจื๊อเชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์นั้นดีอยู่แล้ว มีความเห็นอกเห็นใจกัน แต่ที่ต้องมาเดือดร้อนก็เพราะถูกอำนาจกิเลสเข้าครอบงำ ทำให้ต้องดิ้นรนแสวงหาสิ่งต่างๆ แล้วก็พากันยึดมั่นถือมั่นในสิ่งนั้นว่าเป็นจริงเป็นจัง ดังนั้นจะเห็นว่าปรัชญาเต๋ามีจุดหมายให้คนมุ่งเข้าหาทางธรรม สละทางโลกไม่สนใจลาภยศชื่อเสียง มุ่งหาความสงบดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย กลมกลืนกับธรรมชาติ มีขันติ มีเมตตา กรุณา และบำเพ็ญสมาธิจิต มีเต๋าเป็นจุดหมายปลายทาง

ในเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาขงจื๊อ ฟันเขียนไว้ว่า ขงจื๊อเป็นทั้งศาสดาของศาสนาขงจื๊อ และนักปรัชญาผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งของจีน เกียรติคุณของขงจื๊อระบือไปไกลทั่วโลก ขงจื๊อเห็นว่า มนุษย์เคยมีความสุขสบายเจริญรุ่งเรืองมาก่อน แต่หลงลืมไม่ปฏิบัติตามจารีตประเพณีและคุณธรรมที่ดั่งงาม จึงทำให้มนุษย์เดือดร้อน สังคมวุ่นวาย บ้านเมืองระส่ำระสาย แต่ความเลวร้ายจะหมดไปได้ก็โดยการที่มนุษย์หันไปปฏิบัติตามจารีตประเพณีและคุณธรรมตามเดิม ขงจื๊อจึงเน้นสอนให้คนเห็นความสำคัญของจารีตประเพณีและคุณธรรม โดยที่คุณธรรมนั้นสำคัญที่สุด ส่วนจารีตประเพณีเป็นเพียงสิ่งที่นำไปสู่คุณธรรมเท่านั้น คุณธรรมเท่านั้นที่จะทำให้คน สังคม และประเทศสงบร่มเย็น ปรัชญาขงจื๊อเป็นมนุษยนิยม เพราะขงจื๊อให้ความสำคัญกับมนุษย์มาก มนุษย์เป็นผู้บันดาลให้สิ่งต่างๆ เจริญรุ่งเรือง แต่ไม่มีอะไรที่สามารถบันดาลให้มนุษย์ยิ่งใหญ่ได้

ส่วนแนวปรัชญาม่อจื๊อมีหัวใจอยู่ที่ความรักความเมตตาต่อมนุษยชาติ ปรัชญาจะให้ทุกคนมีความสุข โดยการปลูกฝังให้คนเห็นคุณค่าของความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ และรณรงค์ให้ยกเลิกการแบ่งชนชั้น ให้ถือทุกคนเป็นพี่น้องกัน มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ปรัชญาม่อจื๊อยังสอนให้เลิกเชื่อโชคชะตาหรือพรหมลิขิต แต่ให้เชื่อว่าตนเองเป็นผู้บันดาลให้เกิดความเจริญหรือความเสื่อมนั่นเอง รวมถึงสอนให้เชื่อในเรื่องเทพเจ้าผีสังเทวดา เพราะความเชื่อเรื่องพวกนี้จะทำให้คนรักการทำความดี หลีกหนีการทำชั่ว ทั้งต่อหน้าและลับหลัง วังจะทำให้การแผ่ความรักความเมตตาเป็นไปได้อย่างจริงจังสำหรับปรัชญาเม่งจื๊อ หนังสือเล่มนี้เขียนไว้ว่าพื้นฐานสำคัญของปรัชญาเม่งจื๊ออยู่ที่ความเชื่อว่า ธรรมชาติดั้งเดิมหรือธาตุแท้ของคนมีแต่ความดี ไม่มี ความชั่ว แต่ที่ต้องกลายเป็นคนชั่วก็เพราะสภาวะแวดล้อมผลักดันให้เป็นไป เม่งจื๊อเห็นว่า เรื่องเศรษฐกิจเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุดของคน จึงเร่งเร้าให้ผู้ปกครองแก้ปัญหาเรื่องปากท้องของพลเมืองให้ได้ก่อนเป็นลำดับแรก แล้วก็จะแก้ปัญหาอื่นๆ ต่อไป เม่งจื๊อสนับสนุนให้แต่ละคนพัฒนาธาตุแท้ของตนให้เจริญ และเร่งรัดให้ผู้ปกครองใช้วิธีปกครองให้สอดคล้องกับธรรมชาติของคน อย่างกษัตริย์ประชาชนหรือดูหมิ่นเหยียดหยาม

แบ่งชั้นวรรณะกัน เพราะทุกคนต่างก็มีธาตุที่อยู่ด้วยกันทั้งนั้น ซึ่งทัศนะเหล่านี้ก็ตรงกับความเห็นของม่อจื๊อเช่นกัน ส่วนที่ต่างกันไปบ้างก็ตรงที่ม่งจื๊อไม่เน้นความรักสากลและประโยชน์นิยมเหมือนม่อจื๊อเท่านั้น

1.2 สุซีฟ ปุณฺณานุกาภ (2506) เขียนหนังสือเรื่อง “ประวัติศาสตร์ศาสนา” ได้กล่าวถึงหลักจริยศาสตร์หรือศีลธรรมของขงจื๊อไว้ว่า ตามทัศนะของขงจื๊อ ชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และการเมืองของมนุษย์เรา เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และแยกกันไม่ออก อุดมคติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และศาสนา มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ศีลธรรม โลกทัศน์แห่งชีวิตคือความรัก กระจกสันหลังของชีวิตคือคุณธรรม ปราศจากคุณธรรม ชีวิตก็มีอาจดำรงอยู่ได้ ปราศจากความรัก ชีวิตก็คือความตาย ความพัฒนาแห่งชีวิตขึ้นอยู่กับการพัฒนาคุณธรรมและความไหลออกแห่งความรัก ชีวิตจะรุ่งเรืองเมื่อคุณธรรมรุ่งเรือง จะแผ่ขยายเมื่อความรักแผ่ขยาย จากคำสอนเรื่องจริยศาสตร์ของขงจื๊อ มีทัศนะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. เหยิน คือ ความเมตตากรุณา
2. ยี คือ ความถูกต้อง
3. ลี คือ ความเหมาะสม
4. ซิ คือ ปัญญา
5. ซุน คือ ความเป็นผู้เชื่อถือได้

นอกจากหลักคุณธรรมของขงจื๊อที่ได้กล่าวมาแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังได้กล่าวถึงหลักคุณธรรมของเต๋าไว้ด้วย โดยกล่าวว่า ตามคัมภีร์เต๋าเตกเกง หลักธรรมของเต๋าก็คือการดำรงชีวิตให้กลมกลืนกับธรรมชาติ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือการพยายามทำให้ถูกหลักของเต๋า ได้แก่ การบำเพ็ญคุณงามความดี แต่อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม อย่าอยากเป็นใหญ่เป็นโต จงพยายามทำจิตใจให้สงบ ถ่อมตัวเหมือนน้ำที่ทำประโยชน์ให้ แต่ไม่แข่งขันกับใครเลย พยายามอยู่ในที่ต่ำเสมอ กล่าวโดยรวบรัด หลักธรรมของเต๋ามีทั้งภาคโลก ภาควิชา แต่หนักในทางธรรม คือการครองชีพแบบไม่โลดโผนทะเยอทะยาน

1.3 รัถยา สารธรรม (2535) แปลหนังสือเรื่อง “คัมภีร์ม่อจื๊อ” หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงหลักคุณธรรมและแนวคิดต่างๆของสำนักม่อจื๊อ เริ่มตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของม่อจื๊อ ม่อจื๊อเป็นนักคิด นักปรัชญา นักการเมืองในสมัยชุนชิวจ้านกว๋อ เคยศึกษาวิทยาการของพวกหลู แต่ไม่พอใจแนวคิดของพวกหลู จึงแยกตัวออกมาตั้งสำนักเอง เรียกว่า พวกม่อ ในสมัยนั้น ลัทธิม่อจื๊อได้รับความนิยมจากประชาชนชาวจีนอย่างล้นหลาม เฟื่องฟูพอกับขงจื๊อ ชาวจีนในสมัยนั้นหากไม่นับถือขงจื๊อก็จะมานับถือม่อจื๊อ เรียกได้ว่าความคิดม่อจื๊อมีบทบาทต่อสังคมจีนอย่างยิ่ง แนวคิดที่โดดเด่นที่สุดของม่อจื๊อก็คือแนวคิดคัดค้านสงคราม ม่อจื๊อสอนว่า เพื่อนมนุษย์ทุกคนไม่รู้จักраниโจมตีซึ่งกันและกัน และสอนให้มนุษย์ประหยัด ไม่ใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย คำสอนต่างๆของม่อจื๊อนั้นเน้นหนักไปที่การนำไปใช้กับชีวิตจริง

วิธีการเขียนของหนังสือเล่มนี้จะคล้ายกับเป็นการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ม่อจื๊อได้เคยพูดคุยกับบุคคลต่างๆ เป็นการพูดเพื่อสั่งสอนด้วยหลักคุณธรรม ดังนั้นจึงจะขอยกข้อความบางตอนที่เกี่ยวข้องมาประกอบ

ในเรื่องของคุณธรรมค้ำจุนโลกของม่อจื๊อนั้น ม่อจื๊อกล่าวว่า “สรรพสิ่งในโลกนี้ ไม่มีอะไรสำคัญเกินกว่าคุณธรรม”

ทฤษฎีรักเพื่อนมนุษย์ของม่อจื๊อ ม่อจื๊อกล่าวว่า

“...การรักเพื่อนมนุษย์ไม่เพียงแต่ไม่มีอันตรายถึงขั้นเสียชีวิต แต่การรักคนอื่นยังทำให้เราได้รับความรักตอบจากคนอื่น เมื่อเราทำประโยชน์แก่ผู้อื่น ผู้อื่นก็จะอำนวยความสะดวกแก่เรา เราเกลียดชังคนอื่น คนอื่นก็เกลียดชังเรา เราทำลายล้างผู้อื่นผู้อื่นก็จะทำลายล้างเรา”

“...ถ้าจะเป็นมนุษย์ที่สูงส่งก็ต้องเห็นร่างกายของผู้อื่นเสมือนหนึ่งร่างกายของตนเอง เห็นบิดามารดาของผู้อื่นเสมือนหนึ่งบิดามารดาของตนเอง”

สำหรับแนวคิดต่อต้านสงครามของม่อจื๊อที่ว่าโดดเด่นนั้น หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวไว้ว่าการทำสงครามรุกรานประเทศอื่นนั้น แท้จริงก็คือการปล้นสะดมประชาชน เป็นการทำลายผลประโยชน์ของประชาชน เป็นพฤติกรรมที่ไร้ศีลธรรมอย่างยิ่ง

1.4 เซวณ พงษ์พิชิต (2553) เขียนหนังสือเรื่อง “ลูกจีนรักชาติ ” กล่าวถึงการต่อสู้กับเหตุการณ์ต่างๆของลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเหตุการณ์จากกรณีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยสรุปแล้วมีเนื้อหาว่า ชาวจีนโพ้นทะเลได้หนีมาอาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยเป็นเวลาับร้อยนับพันปี ปากกัดตีนถีบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับประชาชนชาวไทย

ประเทศจีนบ้านเกิดของพวกเขาได้อ่อนแอลงเรื่อยมาตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 19 ภายหลังแพ้สงครามฝิ่นแก่อังกฤษ มาถึงปลายศตวรรษที่ 19 ต่อดันศตวรรษที่ 20 สภาพการณ์ก็ยิ่งทรุดหนักลง ไกลความหยามเยาะ เมื่อต้องพ่ายแพ้แก่ญี่ปุ่นนักล้าเมืองขึ้นตัวใหม่ในสงครามเจ็ดหัว ค.ศ. 1894 – 1895 ปัญญาชนผู้รักชาติจีนที่มีคังไฮ่หว่ยเป็นผู้นำ ไม่ยอมก้มหัวกับอำนาจธรรมและถูกตราหน้าว่าเป็นผู้สูญเสียอย่างอัปยศ จึงได้ก่อตั้งคณะพิทักษ์ชาติ ก่อเกิดการปฏิรูปบูชิวี่ แต่ยืนหยัดอยู่ได้เพียงแค่ 100 วันก็ต้องประสบความล้มเหลว เนื่องจากพระนางซูสีที่รัฐประหารคว่ำบาตร ส่วนขุนยัดเซ็นก็ได้ก่อตั้งชิงจงฮู่ย (สมาคมจรรยาประเทศจีน) นำเสนอนโยบายขับไล่เข้าศึกษาต่างชาติ ฟันฟูประเทศจีน สถาปนารัฐบาลสาธารณรัฐขึ้นใน ค.ศ.1894 ต่อมา ค.ศ.1900 อังกฤษ อเมริกา เยอรมนี ฝรั่งเศส รัสเซีย ญี่ปุ่น อิตาลี และออสเตรีย ร่วมกันจัดทัพพันธมิตร 8 ชาติ อ้างขบวนการรักชาติต่อต้านจักรวรรดินิยมเป็นต้นเหตุ ก่อสงครามรุกรานจีนพร้อมกันจากหลายๆทิศ บุกเข้าตีกรุงปักกิ่งแตกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม ตกเดียวกัน บังคับจีนต้องยอมลงนามในสนธิสัญญาซินไฉ่ว เมื่อวันที่ 7 กันยายน ค.ศ.1901

ขุนยัดเซ็นได้ก่อตั้งสมาคมคองเหมิงฮู่ย นำเสนอลัทธิไตรราษฎร์ เมื่อค.ศ. 1905 ประสบชัยชนะ แต่ถูกบรรดาขุนศึกชิงเอาผลการปฏิวัติไป มาถึงค.ศ. 1919 ที่ประชุมปารีสภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ยุติลง ตัดสินให้ญี่ปุ่นสืบทอดเอกราชของเยอรมนีเหนือดินแดนมณฑลซานตงของประเทศจีนที่เป็นประเทศอธิปไตยและชนะสงคราม ก่อให้เกิดขบวนการรักชาติ 4 พฤษภาคมขึ้นในหมู่นักศึกษาและประชาชนจีน ต่อมาญี่ปุ่นยิ่งกำเริบเสิบสานยึดครองภาคอีสานและรุกรานภาคเหนือของจีน เมื่อ ค.ศ.1931 และ 1935 ตามลำดับ กระทั่งก่อสงครามรุกรานประเทศจีนทั่วด้าน เมื่อค.ศ. 1937 – 1945 ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายพ่ายแพ้เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยิปมัน

2.1 จากบทความเรื่องยิปมัน [ออนไลน์] (<http://th.wikipedia.org/wiki/ยิปมัน>)

ยิปมันเป็นปรมาจารย์กังฟูที่มีชื่อคนหนึ่งในแบบมวยหย่งชุน ยิปมันเกิดเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1893 ที่เมืองฝอซาน มณฑลกว่างตุง ในครอบครัวคหบดีที่มั่งคั่ง เป็นบุตรชายคนที่ 3 ใน

บรรดา 4 คนของครอบครัว ยิปมันเริ่มเรียนกังฟูครั้งแรกเมื่ออายุได้ 13 ปี ในแบบมวยหย่งชุน จาก ฉันทาซุน มวยหย่งชุนเป็นเพลงมวยที่กล่าวขานในตำนานว่าคิดค้นโดยแม่ชี อ้อหมุย และได้ถ่ายทอดวิชามวยนี้ให้หญิงสาวชาวบ้านชื่อ เหียนหย่งชุน จึงเป็นที่มาของชื่อมวยนี้ เอกลักษณ์ของเพลงมวยชนิดนี้คือ เน้นที่ความว่องไวและหนักหน่วงในการต่อสู้แบบประชิดตัวโดยไม่ได้มีลีลามากนัก

วันหนึ่งยิปมันถูกเพื่อนร่วมชั้นเรียนมัธยมทำให้ทดลองสู้กับคนที่อายุมากกว่า ยิปมันได้ตกลงทำ แต่กลายเป็นว่า เขาบังเอิญไปทำสู้กับผู้ฝึกมวยหย่งชุนด้วยตัวเอง และแพ้อย่างหมดทางสู่คน ๆ นี้ชื่อ เหลียงปี้ ซึ่งเป็นบุตรชายของอาจารย์ปู่ของยิปมัน ยิปมันได้รู้จักเหลียงปี้และเรียนวิชากับเขาจนอายุได้ 24 ปี จึงได้กลับมาที่ผอชานบ้านเกิด ด้วยฝีมือที่ก้าวหน้าไปกว่าเดิมมาก

ที่ผอชาน ยิปมันได้งานเป็นตำรวจ จึงไม่ได้เปิดสำนักกังฟู แต่ก็ได้สอนลูกน้องของเขาบ้าง ซึ่งที่นี่ ยิปมันได้รับการนับถืออย่างยิ่งจากชาวบ้าน เสมือนเป็นวีรบุรุษของท้องถิ่น

ในช่วงสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่สอง (ค.ศ. 1937-ค.ศ. 1945) ยิปมันปฏิเสธที่จะเป็นครูฝึกสอนให้ทหารญี่ปุ่นหลายต่อหลายครั้ง และย้ายจากผอชานไปอยู่เมืองอื่น

ปลาย ปี ค.ศ. 1949 ยิปมันเข้าร่วมกับพรรคก๊กมินตั๋งและต้องหนีไปฮ่องกงโดยพลัดพรากจากครอบครัว เนื่องจากพรรคก๊กมินตั๋งแพ้ให้กับพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ที่ฮ่องกง ยิปมันจึงได้เริ่มเปิดสำนักสอนหย่งชุนขึ้น ลูกศิษย์คนหนึ่งที่มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดของยิปมัน คือ บรูซ ลี ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดังในระดับโลก บรูซ ลีได้เรียนกับยิปมันในช่วงปี ค.ศ. 1954-ค.ศ. 1957 เป็นเวลาสั้น ๆ เพียง 3 ปี ซึ่งชัดเจนว่าบรูซ ลี ไม่ได้เรียนวิชาทั้งหมด ต่อมาบรูซ ลี คิดค้นวิชาของตัวเองขึ้น ชื่อ จีทคุนโด๊ ซึ่งเชื่อว่ามียี่พื้นฐานมาจากหย่งชุนนั่นเอง

ยิปมันเสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1972 ที่ฮ่องกง ด้วยโรคมะเร็งที่คอ รวมอายุได้ 79 ปี และถูกยกย่องให้เป็นปรมาจารย์ในยุคปัจจุบันของมวยหย่งชุน

เรื่องราวของยิปมันได้ถูกสร้างเป็นภาพยนตร์ศิลปะการต่อสู้ในปี ค.ศ. 2008 ในชื่อ Ip Man นำแสดงโดย เจิน จื่อตัน รับบทเป็น ยิปมัน ภาพยนตร์ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งจนต้องมีภาคต่อมา ซึ่งมีกำหนดออกฉายในเดือนเมษายน ค.ศ. 2010 และมีการสร้างเป็นภาพยนตร์จากผู้สร้างอีกกลุ่มหนึ่ง โดย หว่อง ก้า ไหว่ ซึ่งผู้ที่จะมารับบทเป็นยิปมัน คือ เหลียง เฉาเหวย ในชื่อเรื่อง The Grand Masters นอกจากนี้แล้วยังมีอีกหนึ่งเรื่อง คือ The Legend is Born – Ip Man ที่ออกฉายในปีเดียวกัน เป็นเรื่องราวตั้งแต่วัยเยาว์ของยิปมันจนถึงอายุ 28 ปี

2.2 จากบทความเรื่องประวัติมวยหย่งชุน ฉบับ สมบูรณ์ [ออนไลน์]

(<http://jazzylyj.blogspot.com/2009/02/blog-post.html>)

ปรมาจารย์ แม่ชีหู่เหมย ได้หนีความวุ่นวายไปอยู่ที่วัดกระเรียนขาวบนเขาไท่ซาน ในและได้คิดค้นวิทยายุทธ์แขนงใหม่ ซึ่งแตกต่างและมีประสิทธิภาพดีกว่าวิชาที่ได้เรียนจากวัดเส้าหลิน วิชาี้แม่ชีได้ พบจุดเริ่มต้นโดยบังเอิญเมื่อเธอได้เห็น จึงจอกต่อสู้กับนกกระเรียน ซึ่งจึงจอกวิ่งวนไปรอบๆ นกกระเรียนเป็นวงกลมหวังหาจังหวะจุ่มนกกระเรียน แต่นกกระเรียนอยู่ในศูนย์กลางวงกลม หันหน้าเข้าหาจึงจอกตลอดเมื่อจึงจอกโจมตีนกกระเรียนก็ปิดและจิกโดยไม่วิ่ง ออกจากวงกลมอาศัยการป้องกันและโจมตีในเวลาเดียวกัน จากจุดนี้คือการค้นพบพื้นฐานของมวยชนิดใหม่

การต่อสู้ของมวยชนิดนี้คืออาศัยหลักการต่อสู้อันแยบยลตามหลักธรรมชาติของการหลบหลีก การเคลื่อนไหวด้วยการปะทะแบบสลายแรงอย่างรวดเร็วพร้อมโจมตีเป็นเส้นตรงในเวลาเดียวกัน ทั้งรุกและรับในจังหวะเดียวกัน โดยการใช้โครงสร้างและสรีระของร่างกายแทนกำลังของมือและเท้าในการทำลายคู่ต่อสู้

ต่อมา แม่ชีหู่เหมยได้รับลูกศิษย์ ซึ่งเป็นผู้หญิงชื่อ เหียนหย่งซุน ได้ถ่ายทอดวิชายุทธ์แขนงใหม่มาให้และฝึกฝนจนสามารถป้องกันตนเองได้แล้ว หย่งซุนจึงลงเขา ไท่ซานกลับไปหาบิดา จากนั้นหย่งซุนได้เอาวิชานี้สู้กับพวกอันธพาลที่มารังควานและรังแกประชาชนใน มลฑลนั้นจนชนะทั้งหมดจึงสร้างชื่อเสียงขึ้นมา

หลังจากนั้นหย่งซุนได้แต่งงานกับ เหลียง ปอกเซา และพยายามจะสอนวิชานี้ให้กับสามี แต่สามีไม่ยอมฝึกเพราะตัวสามีนั้นได้ฝึกฝน มวยเส้าหลินมาอย่างช่ำชองแล้วแต่หย่งซุนก็ได้แสดงฝีมือและได้อาชนะสามีทุก ครั้ง สุดท้ายสามีจึงยอมเรียนวิชานี้กับภรรยา และจากจุดนี้จึงได้ตั้งชื่อมวยแขนงใหม่นี้ว่า หย่งซุน ตามชื่อภรรยา

ผู้หญิงทั้งๆมีรูปร่างเล็ก และบอบบางกว่าผู้ชายแต่แรงของผู้หญิงจะไปสู้กับแรงผู้ชายได้อย่างไรกัน มวยหย่งซุนเป็นมวยผู้หญิง หลักวิชาต่างๆที่ถูกคิดค้นขึ้นในวิชานี้ เน้นสำหรับผู้หญิง หย่งซุน ใช้สรีระที่ถูกต้องบวกกับความเข้าใจแรงที่แตกฉานและการฝึกฝนที่ถูกหลักวิชา มีทั้งอ่อนและแข็ง (ไม่ใช่มวยอ่อนอย่างเดียว)และขอเน้นว่าไม่ได้เน้นกำลังภายในอะไรทำนองนั้น แต่ใช้ความเข้าใจทางสรีระและวิทยาศาสตร์

3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์

3.1 บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (2533) เขียนหนังสือเรื่อง ”ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์ ” กล่าวถึงการวิจารณ์ภาพยนตร์แนวต่างๆ คือ การวิจารณ์ภาพยนตร์แนวเสรีนิยม และการวิจารณ์ภาพยนตร์แนวมาร์กซิสต์ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเรื่องการวิจารณ์ภาพยนตร์จากบุคคลต่างๆ นอกจากนี้ยังพูดถึงขั้นตอนของการเข้าถึงสุนทรียศาสตร์ ภาพยนตร์ว่ามีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การเสาะหารากเหง้า การวิเคราะห์ลักษณะภายใน และการตัดสินคุณค่า

การเสาะหารากเหง้าคือการพิจารณาปัจจัยต่างๆที่มีบทบาทในการกำหนดรูปร่างของภาพยนตร์ อันมีอยู่ด้วยกัน 2 ชุดคือด้านอัติวิสัยและอัตวิสัย ปัจจัยด้านอัติวิสัยหมายถึงข้อพิจารณาด้านจิตวิทยา เช่น ความตื้นลึกหนาบางของอารมณ์ จินตนาการ รสนิยม จุดประสงค์ ค่านิยม และประสบการณ์ส่วนตัวของศิลปิน ส่วนปัจจัยด้านอัตวิสัยคือข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอิทธิพลของวัฒนธรรม โครงสร้างสังคมและปัจจัยอื่นๆที่เป็นเงื่อนไขการทำงานที่อยู่ภายนอกตัวศิลปิน ซึ่งอาจจะหมายถึงบรรยากาศทางสังคม เงินทุน สถานที่ถ่ายทำ ความต้องการของตลาด เป็นต้น

สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ภายในนั้นหมายถึงการศึกษาปัจจัยต่างๆภายในตัวภาพยนตร์เอง อันมีอยู่ 4 มิติ คือ เนื้อหา รูปแบบ การแสดงออก และการทำหน้าที่ วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ได้แก่การทำความเข้าใจว่าปัจจัยเหล่านี้คืออะไร และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งในลักษณะที่ส่งเสริมหรือขัดแย้งกันอย่างไรบ้าง

ส่วนขั้นตอนสุดท้ายคือการตัดสินคุณค่า เป็นการตัดสินภาพยนตร์ที่จะต้องยึดหลักเกณฑ์ด้านสุนทรียศาสตร์หรือจริยศาสตร์ชุดหนึ่งเป็นแนวทางมาประยุกต์เพื่อตัดสินคุณค่าของภาพยนตร์อย่างเป็นระบบ

ชีวประวัติยิปมันและภาพยนตร์เรื่องยิปมัน

1. วิเคราะห์ภาพยนตร์

1.1 เนื้อเรื่องย่อ ในปีค.ศ. 1930 ยิปมัน ชายวัยกลางคนที่อาศัยอยู่กับภรรยาและลูกชายตัวน้อย 1 คนที่เมืองฝอซาน ชีวิตของเขาต้องการแค่เพียงความสงบสุข ไม่ชอบมีเรื่องราวกับใคร ยิปมันมีความสามารถอย่างมากในเรื่องมวยหย่งชุน จนผู้คนในเมืองฝอซานต่างทราบถึงเรื่องนี้ดี แต่ถึงแม้จะมีฝีมือและชื่อเสียงโด่งดังมากเพียงใด แต่เขาก็ไม่ยอมเปิดสำนักมวยเหมือนกับที่คนอื่นๆทำ ซึ่งในขณะนั้นเมืองฝอซานมีสำนักมวยเกิดขึ้นอยู่ทั่วทั้งเมือง ผู้คนต่างให้ความสนใจกับวิชากังฟูเป็นอย่างมาก

ต่อมา เกิดสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกเข้ายึดเมืองฝอซาน สภาพในเมืองย่ำแย่ บ้านหลังใหญ่ของยิปมันเองก็ถูกกองทัพญี่ปุ่นยึดครอง ชีวิตของเขาและครอบครัวต้องเปลี่ยนไป พวกเขาอยากจนลงเรื่อยๆ ทำให้ยิปมันต้องออกไปหางานทำแลกเงินมาประทังชีวิตโดยการเป็นกรรมกร และแล้ววันหนึ่งพวกทหารญี่ปุ่นพบว่าเขามีความสามารถด้านวิชากังฟู จึงบังคับให้เขาสอนกังฟูให้กับทหารญี่ปุ่น แต่ด้วยความรักชาติเขาจึงไม่ยอมทำ ทำให้เขาต้องต่อสู้กับนายพลทหารญี่ปุ่นและสามารถเอาชนะเขาผู้นั้นได้ แต่นั่นก็เป็นสาเหตุให้เขาต้องหนีออกจากเมืองฝอซาน

ยิปมันพาครอบครัวหนีไปอยู่ที่ฮ่องกง แต่ชีวิตของเขาก็ยังไม่ดีขึ้น ความยากจนทำให้เขาต้องเปิดสำนักมวยหย่งชุนขึ้น ในสมัยนั้นฮ่องกงเริ่มมีชาวตะวันตกเข้ามาทำธุรกิจและอาศัยกันอยู่มาก ชาวต่างชาติเหล่านั้นดูถูกคนจีน รวมทั้งวิชาหมัดมวยของจีนด้วย โดยการนำมวยสากลเข้ามาเผยแพร่ ยิปมันมีโอกาสดูขึ้นต่อสู้กับนักมวยชาวตะวันตกที่มีฝีมือคนหนึ่ง และสามารถเอาชนะได้ ทำให้เขาและมวยจีนได้รับการยกย่องมากขึ้น

ส่วนภาพยนตร์ในภาคที่ 3 เป็นการเล่าเรื่องของยิปมันในวัยเด็กและวัยหนุ่ม ตอนที่ยังเป็นเด็กน้อย พ่อของยิปมันพาเขาและพี่ชายบุญธรรมมาฝากให้เรียนมวยอยู่ที่สำนักแห่งหนึ่ง เมื่อเติบโตขึ้น เขาถูกส่งไปศึกษาที่ฮ่องกง ที่นั่นเขาได้พบกับปรมาจารย์มวยหย่งชุนท่านหนึ่ง ซึ่งท่านผู้นี้เป็นผู้แสดงให้ยิปมันเห็นถึงมวยหย่งชุนอีกแนวทางหนึ่งซึ่งแตกต่างออกไปจากสิ่งเดิมๆที่เขาเคยฝึกฝนมา การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอทำให้เขาเก่งขึ้นมาก เมื่อกลับมาที่สำนักอีกครั้ง เขาได้แสดงให้เพื่อนๆในสำนักเห็นมวยชนิดนี้ แต่ก็ถูกต่อต้านจากศิษย์พี่เจ้าสำนัก

ต่อมาเขาต้องต่อสู้กับพวกสายลับญี่ปุ่น ทำให้เขาได้ค้นพบว่าแท้จริงแล้วพี่ชายบุญธรรมของเขาคือสายลับญี่ปุ่นที่ถูกส่งเข้ามาในประเทศจีนตั้งแต่เด็ก หลังจากที่ต่อสู้กับพวกสายลับญี่ปุ่นจนได้รับชัยชนะ ยิปมันจึงได้แต่งงานกับหญิงสาวคนหนึ่งที่เคยพบรักกันตั้งแต่ก่อนที่ยิปมันจะไปศึกษาอยู่ที่ฮ่องกง

1.2 ตัวละคร

- **ยิปมัน** เป็นคนที่มีความสามารถอย่างมากในเรื่องมวยหย่งชุน เป็นคนรักสงบ ไม่ชอบการทะเลาะวิวาท จะใช้การต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเองเท่านั้น เป็นคนรักครอบครัว พยายามทำทุก

อย่างเพื่อให้ภรรยาและลูกมีความสุข เป็นคนรักชาติรักศักดิ์ศรี ทั้งยังมีความรักเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนกำลังเดือดร้อนก็จะเข้าไปช่วยเหลือ

- **จางหย่งเฉิง** ภรรยาของยิปมัน เป็นคนสวย ทำหน้าที่ภรรยาและแม่ได้ดี เป็นคนมีความเด็ดขาด รักและซื่อสัตย์ต่อสามี เป็นคนรักความสงบไม่ชอบการต่อสู้เหมือนสามี

- **โจวชิงฉวน** เพื่อนของยิปมัน เป็นคนที่คอยช่วยเหลือครอบครัวของยิปมันเมื่อยามที่เกิดความไม่สงบ และเป็นคนที่ช่วยให้ยิปมันและครอบครัวหนีออกจากเมืองฝอซานได้สำเร็จ

- **หลี่เจ้า** เป็นนายตำรวจเมืองฝอซาน รู้จักกับยิปมัน เมื่อฝอซานเกิดความไม่สงบจึงหันไปภักดีกับกองทัพญี่ปุ่น คอยเป็นล่ามให้กับพวกทหารญี่ปุ่น

- **นายพลมิอูระ** นายพลทหารญี่ปุ่นที่เข้ามายึดครองเมืองฝอซาน เป็นคนที่ต่อสู้กับยิปมันเป็นคนสุดท้ายก่อนที่ยิปมันจะหนีออกจากฝอซาน

1.3 ฉาก

1.3.1 ภาคที่ 1 ฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ภาคแรกเริ่มต้นด้วยฉากในเมืองฝอซาน ซึ่งเป็นการจำลองสถานที่จริงในช่วงปีค.ศ. 1930 ฝอซานไม่ใช่เมืองใหญ่แต่มีผู้คนอาศัยอยู่ค่อนข้างหนาแน่น สภาพบ้านเมืองมีความคึกคัก มีสำนักมวยหลายแห่งเนื่องจากผู้คนในสมัยนั้นนิยมการเรียนวิชาหมัดมวย บ้านเรือนมีทั้งบ้านของคนชนชั้นกลางและบ้านเดี่ยวของพวกเศรษฐี บ้านของยิปมันเองก็เป็นบ้านเดี่ยวหลังใหญ่ ต่อมาเมื่อถูกทหารญี่ปุ่นบุกจึงเป็นสภาพบ้านเมืองที่รกร้าง มีธงชาติญี่ปุ่นติดอยู่ตามบ้านเรือนทั่วทั้งเมือง ไม่มีสภาพที่ผู้คนคึกคักอีกต่อไป

1.3.2 ภาคที่ 2 เริ่มต้นด้วยฉากบนเกาะฮ่องกง สภาพบ้านเมืองมีความเจริญกว่าฉากเมืองฝอซานในภาคแรกค่อนข้างมาก เริ่มเห็นความเจริญของบ้านเมือง เป็นยุคที่ชาวตะวันตกเข้ามาประกอบกิจการการค้า ในฉากจะเห็นมีชาวตะวันตกเดินอยู่ทั่วไปในเมือง ผู้คนไม่ค่อยมีเสรี เนื่องจากยังต้องอยู่ภายใต้อำนาจของชาวตะวันตก สำนักมวยมีน้อยกว่าที่เมืองฝอซานมาก ผู้คนไม่ค่อยสนใจที่จะเรียนวิชากังฟู พวกคนสมัยใหม่หันไปสนใจมวยสากลมากกว่า ลักษณะบ้านเรือนมีความทันสมัยกว่าที่เมืองฝอซาน เริ่มมีตึกอาคาร มีการประกอบกิจการการค้าที่หลากหลายมากขึ้น

1.3.3 ภาคที่ 3 เนื่องจากในภาคที่ 3 นี้เป็นการย้อนเรื่องราวกลับไปสมัยที่ยิปมันยังเป็นเด็กหนุ่ม สภาพบ้านเมืองจึงมีความเก่ามากกว่าสภาพบ้านเมืองในภาคแรก โดยฉากส่วนใหญ่จะเป็นฉากที่สำนักมวยที่ยิปมันไปอาศัยอยู่เพื่อเรียนวิชามวย ลักษณะของสำนักมวยคล้ายกับวัดจีนในสมัยก่อน มีลานกว้างสำหรับเป็นที่ฝึกซ้อมมวย มีฉากในเมืองที่มีการจัดงานเทศกาลในยามค่ำคืน ได้เห็นความคึกคักของผู้คนที่ออกมาเที่ยวชมงานเทศกาล ในสมัยนั้นยังไม่มีอิทธิพลของชาวต่างชาติมากนัก ผู้คนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย แต่เริ่มมีการแบ่งชนชั้น มีคนรวย คนจน นอกจากนี้ยังมีฉากโรงเรียนประจำในฮ่องกงที่ยิปมันเคยถูกพ่อส่งตัวไปเรียนหนังสือ

2 ชีวิตประวัติยิปมัน เรื่องราวของตัวละครยิปมันที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้นเป็นเรื่องราวที่สร้างจากชีวิตจริงของปรมาจารย์มวยหย่งชุนนามว่ายิปมัน อาจมีการดัดแปลงบ้างเพื่อความบันเทิงในการรับชมภาพยนตร์ แต่โดยเนื้อหาสำคัญแล้วก็ยังคงเน้นชีวิตจริงส่วนใหญ่ของยิปมัน แต่เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนจึงจะขอแบ่งแยกชีวิตประวัติของยิปมัน ดังนี้

2.1 ชีวิตจริงของยิปมัน ยิปมันเกิดเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1893 ที่เมืองฝอซาน มณฑลกว่างตุง ในครอบครัวคหบดีที่มั่งคั่ง เป็นบุตรชายคนที่ 3 ในบรรดา 4 คนของครอบครัว ยิปมันเริ่มเรียนกังฟูครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี นั่นคือมวยหย่งชุน จากฉานหว่าซุน ปรมาจารย์หย่งชุนคนหนึ่ง แต่ขณะนั้น ฉานหว่าซุนอายุมากแล้ว การสอนจึงตกเป็นหน้าที่ของศิษย์พี่หึงซงโชว เป็นเวลา 3 ปี ก่อนที่ฉานหว่าซุนจะเสียชีวิตด้วยโรครชรา และได้ฝากฝังให้หึงซงโชวสอนยิปมันต่อให้สำเร็จ และยิปมันยังถือเป็นศิษย์คนสุดท้ายของฉานหว่าซุนด้วย

วันหนึ่งยิปมันถูกเพื่อนร่วมชั้นเรียนมัธยมทำให้ทดลองสู้กับคนที่อายุมากกว่า ยิปมันได้ตกลงทำ แต่กลายเป็นว่าเขาบังเอิญไปทำสู้กับผู้ฝึกวิชาหย่งชุนด้วยตัวเอง และแพ้อย่างหมดทางสู่คนผู้นี้ชื่อ เหลียงปี้ก ศิษย์น้องของฉานหว่าซุน ยิปมันได้รู้จักกับเหลียงปี้กและเรียนกับเขาจนอายุได้ 24 ปี จึงได้กลับมาที่ฝอซานบ้านเกิด ด้วยฝีมือที่ก้าวหน้าไปกว่าเดิมมาก

ที่ฝอซาน ยิปมันได้งานเป็นตำรวจ จึงไม่ได้เปิดสำนักมวย แต่ก็ได้สอนลูกน้องของเขาบ้าง ซึ่งที่นี่ ยิปมันได้รับการนับถืออย่างยิ่งจากชาวบ้าน เสมือนเป็นวีรบุรุษของท้องถิ่น ในช่วงที่ญี่ปุ่นบุกจีน ยิปมันปฏิเสธที่จะเป็นครูฝึกสอนให้ทหารญี่ปุ่นหลายต่อหลายครั้ง และย้ายจากฝอซานไปอยู่ต่างจังหวัด ปลายปี 1949 ยิปมันเข้าร่วมกับพรรคก๊กมินตั๋งและต้องหนีไปฮ่องกงโดยพลัดพรากจากครอบครัว เนื่องจากพรรคก๊กมินตั๋งแพ้ให้กับพรรคคอมมิวนิสต์ของเหมาเจ๋อตง

เมื่อไปอยู่ที่ฮ่องกง ยิปมันจึงได้เริ่มเปิดสำนักสอนมวยหย่งชุนขึ้น แรกๆกิจการไม่ดี เพราะลูกศิษย์ที่สมัครอยู่กับเขาได้ไม่กี่เดือนก็ออกไป ไม่นานเขาได้ย้ายสำนักไปเปิดที่เหยาหมาตี้ และที่นั่น เขามีลูกศิษย์ที่ศึกษาอย่างจริงจัง เช่น ฮอกกิ้นเซียง หวงซัมเหลียง เจียงจกเฮง เจียงฮกกิ้น และอื่นๆ ซึ่งสร้างชื่อเสียงในการประลองให้แก่มวยหย่งชุนเป็นอย่างมาก ซึ่งลูกศิษย์คนหนึ่งที่มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดของยิปมัน คือ บรูซ ลี ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดังในระดับโลก บรูซ ลีได้เรียนกับยิปมันในช่วงปี ค.ศ. 1954 - 1957 เป็นเวลาสั้น ๆ เพียง 3 ปี ซึ่งชัดเจนว่าบรูซ ลี ไม่ได้เรียนวิชาทั้งหมด ต่อมาบรูซ ลี คิดค้นวิชาของตัวเองขึ้น ชื่อ จิตคุนโด ซึ่งเชื่อว่ามีพื้นฐานมาจากมวยหย่งชุนนั่นเอง

ยิปมันเสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1972 ที่ฮ่องกง ด้วยโรคมะเร็งที่คอ รวมอายุได้ 79 ปี และถูกยกย่องให้เป็นปรมาจารย์ในยุคปัจจุบันของมวยหย่งชุน

2.2 ชีวิตของยิปมันที่ปรากฏในภาพยนตร์ ภาพยนตร์เรื่องนี้ในภาคแรกและภาคที่ 2 เล่าเรื่องของยิปมันในช่วงที่เป็นวัยกลางคน ไม่ได้มีการพูดถึงเรื่องราวก่อนหน้านี้ ยิปมันเป็นผู้ชายคนหนึ่งที่มีฝีมืออย่างมากในเรื่องของมวยหย่งชุน แต่ไม่ได้บ่งบอกว่าเขาทำงานอะไร รวมทั้งไม่ได้เปิดสำนักมวยอีกด้วย มีชายหนุ่มหลายต่อหลายคนที่มาขอร้องให้เขาเป็นอาจารย์สอนมวยให้ แต่เขาก็ปฏิเสธทุกครั้ง

ช่วงที่จีนถูกทหารญี่ปุ่นบุกรุก เขาถูกบังคับให้เป็นคนสอนมวยให้กับทหารญี่ปุ่น แต่เขาไม่ยอม นั่นเป็นสาเหตุให้เขาและครอบครัวต้องหนีออกจากเมืองฝอซาน หลังจากพากรยาและลูกชายตัวน้อยหนีไปอยู่ที่ฮ่องกง ด้วยความยากจนทำให้ยิปมันได้เปิดสำนักมวยหย่งชุนขึ้น มีคนมาเรียนกับเขามากมาย และที่นี้เขาต้องต่อสู้กับชาวตะวันตกและสามารถเอาชนะคนเหล่านั้นได้

ส่วนภาพยนตร์ในภาคที่ 3 เป็นการเล่าเรื่องของยิปมันตั้งแต่สมัยเด็ก พ่อของเขาพาเขาและพี่ชายบุญธรรมมาเรียนมวยหย่งชุนที่สำนักแห่งหนึ่ง จนเติบโตขึ้นเป็นเด็กหนุ่มยิปมันได้ไป

ศึกษาอยู่ที่ฮ่องกง ทำให้เขาค้นพบมวยหย่งชุนที่แปลกออกไป หลังจากเรียนจบ ยิปมันกลับมาที่สำนักอีกครั้งและได้ต่อสู้กับคนญี่ปุ่นและสามารถเอาชนะได้ หลังจากนั้นเขาก็แต่งงานกับคุณหนูลูกสาวตระกูลใหญ่คนหนึ่ง

มวยหย่งชุน

1 ประวัติความเป็นมาของมวยหย่งชุน ปรมาจารย์แม่ชีหู่เหมยได้หนีความวุ่นวายไปอยู่ที่วัดกระเรียนชาวบนเขาไท่ซาน และได้คิดค้นวิทยายุทธ์แขนงใหม่ ซึ่งแตกต่างและมีประสิทธิภาพดีกว่าวิชาที่ได้เรียนจากวัดเส้าหลิน วิชาแม่ชีได้พบจุดเริ่มต้นโดยบังเอิญเมื่อเธอได้เห็นจิ้งจอกต่อสู้กับนกกกระเรียน จิ้งจอกวิ่งวนไปรอบๆนกกกระเรียนเป็นวงกลมหวังหาจังหวะโจมตีนกกกระเรียน แต่นกกระเรียนอยู่ในศูนย์กลางวงกลม หันหน้าเข้าหาจิ้งจอกตลอด เมื่อจิ้งจอกโจมตีนกกกระเรียนก็ปัดและจิกโดยไม่วิ่งออกจากวงกลม อาศัยการป้องกันและโจมตีในเวลาเดียวกัน จากจุดนี้คือการค้นพบพื้นฐานของมวยชนิดใหม่

การต่อสู้ของมวยชนิดนี้คืออาศัยหลักการต่อสู้อันแยบยลตามหลักธรรมชาติของการหลบหลีก การเคลื่อนไหวด้วยการปะทะแบบสลายแรงอย่างรวดเร็วพร้อมโจมตีเป็นเส้นตรงในเวลาเดียวกัน ทั้งรุกและรับในจังหวะเดียวกัน โดยการใช้โครงสร้างและสรีระของร่างกายแทนกำลังของมือและเท้าในการทำลายคู่ต่อสู้

ต่อมา แม่ชีหู่เหมยได้รับลูกศิษย์เป็นหญิงสาวชื่อ เหียนหย่งชุน ได้ถ่ายทอดวิชายุทธ์แขนงใหม่นี้และฝึกฝนจนสามารถป้องกันตัวเองได้แล้ว หย่งชุนจึงลงจากเขาไท่ซาน กลับไปหาบิดา จากนั้นหย่งชุนได้ใช้วิชาต่อสู้กับพวกอันธพาลที่มารังควานและรังแกประชาชนในมณฑลนั้นจนชนะทั้งหมดจึงมีชื่อเสียงขึ้นมา

หลังจากนั้นหย่งชุนได้แต่งงานกับ เหลียงปอกเซา และพยายามจะสอนวิชานี้ให้กับสามี แต่สามีไม่ยอมฝึกเพราะได้ฝึกฝนวิชามวยวัดเส้าหลินมาอย่างชำนาญแล้ว แต่หย่งชุนก็ได้แสดงฝีมือและสามารถเอาชนะสามีได้ทุกครั้งที่สู้ สุดท้ายสามีจึงยอมฝึกวิชานี้ และได้ตั้งชื่อมวยนี้ว่า มวยหย่งชุน ตามชื่อของเหียนหย่งชุน

มวยหย่งชุนเป็นมวยผู้หญิง หลักวิชาต่างๆที่ถูกคิดค้นขึ้นในวิชานี้เน้นสำหรับผู้หญิง มวยหย่งชุนให้สรีระที่ต้องบอกกับความสำเร็จที่แตกฉานและการฝึกฝนที่ถูกหลักวิชา มีทั้งอ่อนและแข็ง (ไม่ใช่มวยอ่อนอย่างเดียว) และไม่ได้เน้นกำลังภายใน แต่ใช้ความเข้าใจทางสรีระและวิทยาศาสตร์

2 มวยหย่งชุนที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในภาพยนตร์เรื่องยิปมันทั้ง 3 ภาคไม่ได้มีการกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของมวยหย่งชุนแต่อย่างใด แต่มีการพูดถึงหลักการต่างๆของมวยหย่งชุน ซึ่งคล้ายคลึงกับประวัติของมวยหย่งชุนข้างต้น นั่นคือ มวยหย่งชุนมีอาศัยหลักการเคลื่อนไหวที่ว่องไวของมือและเท้า มีลวดลายท่าทางที่อ่อนโยนเพราะมวยหย่งชุนเปรียบได้กับเป็นมวยของสตรี มวยหย่งชุนที่ปรากฏในภาพยนตร์เน้นการใช้ฝ่ามือ ไม่เน้นการโจมตี แต่จะเน้นการตั้งรับเป็นหลักใหญ่ แต่ถึงแม้จะกล่าวว่าเป็นมวยของสตรี แต่ในภาพยนตร์กลับไม่มีผู้หญิงที่ฝึกมวยหย่งชุนมากนัก คนที่ฝึกมวยหย่งชุนส่วนใหญ่ล้วนเป็นผู้ชาย จะมีเป็นผู้หญิงแค่ในภาคที่ 3 เท่านั้น นั่นคือเหล่าเด็กหญิงที่มาอยู่อาศัยเรียนมวยหย่งชุนตั้งแต่เด็ก ๆ

มวยหย่งชุนที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้นไม่ได้เน้นเรื่องศีลธรรมจรรยาใดๆ แต่หากเป็นเพียงแค่การต่อสู้ธรรมดาๆ เท่านั้น เป็นการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเอง ไม่ได้มีไว้โจมตีคนอื่น เป็นการต่อสู้เพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองที่ถูกชาวต่างชาติดูถูก เป็นการต่อสู้เพื่อแสดงให้เห็นว่ามวยหย่งชุนของชาวจีนนั้นสามารถเอาชนะคาราเต้ของญี่ปุ่นและมวยสากลของชาวตะวันตกได้

ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์

1. ความคิดเรื่องชาตินิยม (Nationalism)

ความเป็นมาของลัทธิชาตินิยม ลัทธิชาตินิยมเป็นลัทธิการเมืองที่เน้นความจงรักภักดีต่อรัฐชาติ โดยถือว่าชาติเป็นที่มาของทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมหรือวัฒนธรรม ลัทธิชาตินิยมจึงไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบทางการเมือง แต่เป็นอุดมคติในการดำเนินชีวิต

การเกิดรัฐชาติและความรู้สึกในเรื่องความเป็นชาติของคนในแต่ละสมัยแต่ละท้องถิ่น แม้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีส่วนแตกต่างกันไปตามสภาพของภูมิศาสตร์ การเมือง สังคม และประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาลักษณะโดยละเอียดแล้ว ชาตินิยมของแต่ละชาติจึงมีลักษณะแตกต่างกัน

ลัทธิชาตินิยมเจริญขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17 โดยเกิดการการที่กษัตริย์ต้องการพ้นจากอำนาจของศาสนจักรคาทอลิก และอิทธิพลของขุนนางในระบอบฟิวดัล นโยบายพาณิชย์นิยม (commercialism) ซึ่งรัฐใช้นโยบายสนับสนุนการค้าภายนอกเป็นนโยบายระดับชาติ ช่วยเพิ่มอำนาจทางเศรษฐกิจให้แก่กษัตริย์และชนชั้นกลาง ส่วนการสนับสนุนให้ใช้ภาษาประจำชาติแทนภาษาละตินก็ทำให้วัฒนธรรมของแต่ละเชื้อชาติเจริญขึ้น เนื้อหาทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ ก็หันกลับไปสู่กรีกและโรมันแทนวัฒนธรรมของคริสต์ศาสนา จึงอาจกล่าวได้ว่าลัทธิชาตินิยมในเบื้องต้นนี้เป็นลัทธิชาตินิยมของชนชั้นสูงคือกษัตริย์

ในศตวรรษที่ 18 ซึ่งเรียกว่าสมัยภูมิธรรม (enlightenment) นั้น ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ขยายตัวอย่างมาก ชนชั้นกลางมีความรู้สูงและมีอำนาจทางเศรษฐกิจ ระบบปรัชญาการเมืองแบบเสรีนิยมของล็อกซึ่งเห็นว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และการปกครองที่ดีเกิดจากความยินยอมพร้อมใจ (consent) ของประชาชนได้รับความนิยม แนวความคิดนี้ต่อต้านระบบทาสลิตีซึ่งยกย่องกษัตริย์ และถือว่าที่มาของอำนาจอธิปไตยอยู่ที่พระเจ้า ลัทธิชาตินิยมในช่วงนี้มีลักษณะเป็นการเรียกร้องเสรีภาพและอำนาจการปกครองให้มาอยู่ในมือของประชาชน ประเทศที่เป็นผู้นำคืออังกฤษ ซึ่งชนชั้นกลางมีอำนาจในรัฐสภาและดำเนินการเปลี่ยนแปลงโดยใช้รัฐสภา ส่วนในฝรั่งเศส พวกชาตินิยมปฏิวัติเพื่อล้มล้างระบอบกษัตริย์ และสถาปนารัฐที่มีเสรีภาพขึ้น จึงกล่าวได้ว่าในช่วงนี้ความเป็นชาติที่แท้จริงกลายเป็นการได้มาซึ่งอำนาจและสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งผู้ที่ได้สิ่งเหล่านี้ไปได้แก่ชนชั้นกลาง ระยะนี้จึงจัดเป็นชาตินิยมของชนชั้นกลาง ความสำเร็จทางการค้า ชีวิตแบบเมือง เศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม การล่าอาณานิคมเป็นรูปแบบของวัฒนธรรมของชาติที่เจริญในยุคนี้ และความคิดดังกล่าวได้แผ่ไปทั่วยุโรป โดยเฉพาะก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ลัทธิชาตินิยมได้กลายเป็นลัทธิเชื้อชาติ พยายามรวมคนเชื้อชาติเดียวกัน เข้ามาอยู่ในรัฐเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มชาตินิยมเยอรมันและกลุ่มชาตินิยมสลาฟ ลัทธิชาตินิยมแบบนี้มีส่วนทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่งด้วย

การปฏิวัติอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพ แนวความคิดแบบสังคมนิยมซึ่งเน้นความเสมอภาค ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชาตินิยมในยุคนี้ ชัยชนะของคอมมิวนิสต์ในรัสเซียทำให้พวกสังคมนิยมมีกำลังใจในการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนระบบการเมืองใหม่ ความคิดนี้ได้แผ่เข้าไปในเอเชียและแอฟริกา โดยเฉพาะประเทศอาณานิคม การกู่ชาตกับการเป็นสังคมนิยมจึงมีความสัมพันธ์กัน และมีลักษณะเป็นการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพต่อฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะที่เป็นคนต่างชาติ เป็นการปฏิวัติของฝ่ายซ้ายต่อฝ่ายขวา ในครั้งนี้จึงกล่าวได้ว่าลัทธิชาตินิยมเป็นอุดมคติของชนชั้นกรรมาชีพ

ลักษณะสำคัญของลัทธิชาตินิยม ชาตินิยมมีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและยุคสมัยดังกล่าวมาแล้ว การเกิดรัฐชาติของสเปนโดยกษัตริย์เฟอร์ดินานด์และพระราชินีอิซาเบลลาก็ต่างจากการเกิดขึ้นของสาธารณรัฐฝรั่งเศส อุดมคติความเป็นชาติของจีนสมัยเฉิงไคเช็คก็ต่างกับสมัยเหมาเจ๋อตง การเป็นชาติอิสระของเวียดนามก็ต่างกับการเป็นประชาธิปไตยของไทยในสมัยรัชกาลที่ 7 ชาตินิยมในแต่ละแห่งจึงมีลักษณะเฉพาะตัว จนดูเหมือนว่าจะหาลักษณะร่วมไม่ได้เลย

ฮันส์ โคห์น (Hans Kohn) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะร่วมของลัทธิชาตินิยมไว้ดังนี้

1. ความเป็นตัวของตัวเองทางวัฒนธรรม (Cultural self-determination) โคห์นเห็นว่าพวกชาตินิยมถือว่าความเป็นตัวของตัวเองหรือความเป็นเอกราชทางการเมือง (political self-determination) นั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของลัทธิชาตินิยม ความเป็นตัวของตัวเองทางวัฒนธรรม (Cultural self-determination) ก็สำคัญพอๆกัน ดังจะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา พวกชาตินิยมมุ่งศึกษาหาความรู้และวัฒนธรรมของชาติตนทั้งสิ้น กระบวนการนี้มาเสื่อมลงเมื่อวัฒนธรรมตะวันตกกลายเป็นวัฒนธรรมสากลมากขึ้น เช่นในเรื่องความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการศึกษา การทหาร การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจแบบตะวันตก เป็นต้น การที่ประเทศต่างๆหันมาเปลี่ยนแปลงประเทศของตนให้เจริญแบบตะวันตก ทำให้ต้องศึกษาวัฒนธรรมตะวันตกและละเลยวัฒนธรรมประจำชาติ แม้แต่เรื่องภาษาซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นส่วนสำคัญที่ทำการตั้งรัฐชาติมั่นคง ในปัจจุบันนอกจากภาษาของชาติแล้วก็ยังคงศึกษาของชาติอื่นซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมหรือเป็นมหาอำนาจทางการเมืองดังที่ชาติส่วนใหญ่ต้องใช้ภาษาของชาติอื่นในองค์การสหประชาชาติ เป็นต้น

โคห์นได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของลัทธิชาตินิยมของวอลท์ วิทแมน (Walt Whitman) ออกเป็น 2 ประเภท คือ ลัทธิชาตินิยมแบบเปิด (Open Nationalism) กับลัทธิชาตินิยมแบบปิด (Closed Nationalism) ลัทธิชาตินิยมแบบที่เน้นวัฒนธรรมประจำชาติ เน้นเชื้อชาติ และความสำคัญของตนทางประวัติศาสตร์ เน้นความเป็นบรรพบุรุษเดียวกัน สายเลือดและถิ่นกำเนิดเดียวกัน ซึ่งเป็นที่พบเห็นกันมากนั้น วิทแมนเรียกว่าเป็นลัทธิชาตินิยมแบบปิด ซึ่งมีลักษณะที่ไม่ยืดหยุ่น ไม่รับระบบคุณค่าใหม่ๆ ส่วนลัทธิชาตินิยมแบบเปิดเน้นเพียงการมีอาณาเขตแน่นอน มีระบบการเมืองที่เป็นตัวของตัวเองโดยไม่เน้นเชื้อชาติและการสืบสายโลหิต อเมริกาเป็นตัวอย่างของชาตินิยมแบบนี้ ชาวอเมริกันไม่ได้ใช้การสืบสายโลหิตเดียวกันเป็นหลักในการวัดความเป็นชาติ ไม่ได้อาศัยอดีตซึ่งสืบทอดมาจากสมัยกลาง ไม่อาศัยการมีศาสนาหรือประเพณีเดียวกัน แต่ถือความมีอิสระเสรี การประนีประนอม การเปลี่ยนแปลงได้ และการให้ความสำคัญแก่ปัจเจกชนเป็นหลัก เปลี่ยนสีผิวของชาว

อังกฤษเป็นสิทธิสากล โดยไม่เลือกกว่าเป็นคนเชื้อชาติใด เมื่อเป็นอเมริกันก็มีสิทธิ จุดมุ่งหมายของชาตินิยมอเมริกันก็คือการเปลี่ยนคนซึ่งมีเชื้อสายและอดีตที่แตกต่างกันให้เป็นคนใหม่ และสร้างอนาคตใหม่ร่วมกันในดินแดนใหม่

2. ความบริสุทธิ์ทางเชื้อชาติ เป็นลักษณะพื้นฐานประการหนึ่งที่พวกชาตินิยมใช้อ้างเป็นเหตุผลในการ สร้างชาติมาตลอด ดังเช่นการรวมชาติยิวเป็นครั้งที่สองนั้น ชาติยิวไม่รองรับภรรยาชาวต่างชาติที่พวกยิวพามาและไม่รับรองบุตรที่เกิดจากภรรยาคนดังกล่าว การสร้างชาติเยอรมันในสมัยนาซีก็เน้นความเป็นอารยันบริสุทธิ์และให้สิทธิพิเศษเหนือกว่าพวกเลือดผสม ลัทธินิยมเชื้อชาตินี้ทำให้ความรู้สึกลัทธิชาตินิยมรุนแรง ความเป็นเยอรมัน ความเป็นสลาฟ ความเป็นเชมิติก ความเป็นผิวขาว เหล่านี้ล้วนทำให้คนมีสำนึกในเรื่องเชื้อชาติซึ่งก่อให้เกิดลักษณะสำคัญประการหนึ่ง นั่นคือการถือว่าชาติของตนสูงสุด

3. การถือว่าชาติของตนสูงสุด การนิยมเชื้อชาติทำให้เกิดชาติขึ้น ชาตารวมกันด้วยความรู้สึกชาตินิยม ยึดถือวัฒนธรรมร่วมกัน และมีอาณาเขตชัดเจน แต่ทว่าในทางปฏิบัติ คนที่มีเชื้อชาติใกล้เคียงกัน เช่น จีนกับญวน มาเลเซียกับอินโดนีเซีย ลาวกับไทย เป็นต้น ต่างก็แยกเชื้อชาติของตนออกจากกันเด็ดขาดด้วยอาณาเขต และต่างฝ่ายมักอ้างสิทธิเหนือดินแดนส่วนที่ติดกับอีกฝ่ายหนึ่ง เกิดเป็นปัญหาพรมแดนขึ้น

ในแง่บุคคล ชนกลุ่มน้อยซึ่งอยู่ในดินแดนที่มีชนกลุ่มอื่นเป็นส่วนใหญ่มักจะถูกกดขี่หรือดูหมิ่นจากคนส่วนใหญ่เนื่องจากมีเชื้อชาติต่างกัน และคนส่วนใหญ่เห็นว่าเชื้อชาติของตนสูงกว่า ทำให้เกิดการต่อสู้ทางเชื้อชาติขึ้น เช่น การต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยชาวทมิฬในศรีลังกา การต่อสู้ของพวกเคิร์ดส์ในอิหร่าน เป็นต้น

ความเชื่อเรื่องความสูงส่งของชาติตนที่เห็นได้ชัดที่สุดคือเรื่องของยิวและนาซี พวกยิวมีความเชื่อว่าตนเป็นชนชาติที่พระเจ้าเลือก (chosen people) และจะต้องกลับไปอยู่ในดินแดนที่ได้สัญญาไว้ (promised land) ความเชื่อนี้ทำให้ยิวมีความคิดชาตินิยมรุนแรงและสามารถรวมชาติได้ แม้ว่าจะกระจัดกระจายไปอยู่ในดินแดนต่างๆแล้วก็ตาม ส่วนเยอรมันสมัยนาซีก็มีความเชื่อว่าเยอรมันเป็นพวกอารยันที่มีสายเลือดบริสุทธิ์กว่าพวกอื่น และพวกยิว นั้นเป็นเชื้อชาติที่ชั่วและทำลายอารยธรรม จึงเป็นหน้าที่ของอารยันผู้สร้างอารยธรรมและจะเป็นผู้ปกครองโลกที่จะต้องทำลายยิว ความคิดเช่นนี้ทำให้เกิดการฆ่ายิวอย่างมากมาย โดยถือว่าการกระทำที่ถูกต้อง

ความเป็นชาตินิยมนั้นทำให้เกิดการแบ่งแยกชาติอย่างชัดเจน แต่ก็เกิดปัญหาต่างๆ ข้อที่เป็นผลสำคัญอย่างเห็นได้ชัดของลัทธิชาตินิยมก็คือ ลัทธินี้ทำให้ชาติที่เป็นเมืองขึ้นดินรนที่จะเป็นอิสระ และช่วยให้เกิดการรวมพลังกันภายในชาติเพื่อต่อต้านการรุกรานจากภายนอก และด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นได้ว่าชาติใหม่ๆซึ่งได้แก่ชาติส่วนใหญ่ในประเทศโลกที่สามไม่ว่าจะเป็นประเทศที่โน้มเอียงไปทางสังคมนิยมหรือเสรีประชาธิปไตยก็ตาม มักมีอุดมคติชาตินิยมอยู่ด้วยเสมอ

ในที่นี่จะขอยกตัวอย่างสงครามในอดีตของจีนที่มีการสู้รบกับต่างชาติ

สงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่สอง เป็นสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่น ระหว่างปี 1937 ถึงปี 1945 โดยเกิดขึ้นก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสงครามโลกครั้งที่สอง เรียกว่า "สงครามแปซิฟิก" และดำเนินเรื่อยมาจนยุติลงพร้อมกับสงครามโลกครั้งที่สอง นับเป็นสงครามที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในทวีปเอเชียในคริสต์ศตวรรษที่ 20

ย้อนกลับไปในปี 1931 ญี่ปุ่นได้เข้ารุกรานแมนจูเรีย ซึ่งเหตุการณ์นี้เรียกว่ากรณีมุกเดน ทำให้ญี่ปุ่นสามารถเข้าไปมีอิทธิพลในดินแดนจีนแผ่นดินใหญ่ได้ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ ณ สะพานมาร์โค โปโล อันเป็นจุดเริ่มต้นอย่างเป็นทางการของสงครามครั้งนี้

ตั้งแต่เริ่มต้นสงครามจนถึงปี 1941 จีนต้องต่อสู้กับญี่ปุ่นโดยลำพัง กระทั่งญี่ปุ่นได้โจมตีฐานทัพเรือสหรัฐที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ อันเป็นเหตุให้สหรัฐอเมริกาต้องเข้าร่วมสงคราม ทำให้สงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่นครั้งที่สองขยายวงกว้างเป็นสงครามโลกครั้งที่สองในที่สุด

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ส่วนมากได้ระบุจุดเริ่มต้นของสงครามจีนญี่ปุ่นครั้งที่สองเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 1937 ตั้งแต่เหตุการณ์สะพานมาร์โคโปโล เมื่อสงครามรุนแรงเกิดขึ้นเมื่อเมืองปักกิ่งถูกโจมตีโดยกองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นเนื่องจากกองทัพภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีนที่มีการรับมือแบบไม่มีประสิทธิภาพทำให้ญี่ปุ่นเข้ายึดเมืองเป่ย์ผิงและเทียนจินอย่างง่ายดาย

ศูนย์กองบัญชาการกองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นในโตเกียวได้เริ่มลงเล็งถึงการขยายความขัดแย้งที่เข้าสู่สงครามเต็มตัวเป็นความเห็นด้วยที่มีชัยชนะเกิดขึ้นได้ในภาคเหนือของจีนต่อไปนี้เหตุการณ์สะพานมาร์โคโปโล อย่างไรก็ตามรัฐบาลกลางจีนได้กำหนดว่า "จุดแตกหัก" ของการรุกรานของญี่ปุ่นได้มาถึงและ เจียงไคเชกได้ระดมกองทัพของรัฐบาลกลางอย่างรวดเร็วและได้เริ่มการพัฒนากองทัพอากาศจีนคณะชาติภายใต้คำสั่งโดยตรงของเขาในการโจมตีกองทัพเรือจักรวรรดิญี่ปุ่นในเซี่ยงไฮ้เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 1937 ซึ่งนำไปสู่การยุทธการเซี่ยงไฮ้กองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นที่มีการระดมกำลังทหารกว่า 200,000 นายควบคุมกับกองเรือและเครื่องบินจำนวนมากในการยึดเซี่ยงไฮ้ หลังจากเกินสามเดือนของการต่อสู้ที่รุนแรงกับความสูญเสียที่ไกลเกินความคาดหวังกตั้งแต่นั้นเป็นการสร้างความยากลำบากในการยึดเซี่ยงไฮ้ กองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นได้เข้ายึดเมืองนานกิงเมืองหลวงของรัฐบาลกลางจีนและสำเนาซีต่อนเหนือโดยปลายปี 1937 ในสงครามที่เกี่ยวข้องกับทหารจำนวน 350,000 นายของญี่ปุ่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นทหารของแมนจูกุว

นักประวัติศาสตร์ได้ประมาณการชาวจีนถึง 300,000 คนที่ถูกสังหารหมู่ในการสังหารหมู่นานกิงซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการล่มสลายของเมืองนานกิง ในวันที่ 13 ธันวาคม 1937 ในขณะที่นักประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นบางคนได้แก้ไขปรับปรุงประวัติศาสตร์ซึ่งได้ปฏิเสธการสังหารหมู่ของญี่ปุ่น

สงครามฝิ่น สงครามฝิ่นเกิดขึ้น 2 ครั้ง ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1834 – 1843 และครั้งที่สองในปี ค.ศ. 1856 – 1860

สงครามฝิ่นครั้งแรกเป็นผลมาจากการที่จีนไม่ยอมเปิดประตูการค้าเสรีตามความต้องการของชาติ ตะวันตก ในสมัยนั้นจีนทำการค้ากับชาติตะวันตกด้วยระบบการผูกขาดโดยพ่อค้าจีน ฝ่ายอังกฤษซึ่งดำเนินการค้าโดยบริษัทอินเดียตะวันออก ขาดดุลการค้าจำนวนมากให้แก่อังกฤษ เนื่องจากนำเข้าใบชาจากจีนจำนวนมาก แต่กลับไม่สามารถขายสินค้าให้แก่อังกฤษได้อย่างเสรี กระทั่งทศวรรษ 1820 บริษัทพบสินค้าใหม่ซึ่งทำกำไรให้สูงมาก คือ ฝิ่น ซึ่งปลูกในอินเดีย ส่งผลให้สถานการณ์เสียเปรียบดุลการค้าของอังกฤษดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งนอกจากกลายเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าให้แก่อังกฤษแล้ว รัฐบาลชิงยังตระหนักถึงพิษภัยของการเสพติดฝิ่นของคนจีนในทุกชนชั้น ในปีค.ศ. 1838 จึงประกาศห้ามนำเข้าฝิ่น ผู้ฝิ่นมีโทษถึงประหารชีวิตทั้งผู้ค้าและผู้เสพ แต่ฝิ่นยังคงหลั่งไหลเข้าแผ่นดินจีน ทำรายได้มหาศาลให้ประเทศตะวันตก จวบจนเดือนมีนาคม ค.ศ. 1839 จีนยึดฝิ่นของพ่อค้าอังกฤษจากท่าเรือในกวางโจว อังกฤษขอคืน แต่ถูกปฏิเสธ อีกทั้งทางการจีนบังคับให้พ่อค้า

อังกฤษลงนามในข้อตกลงไม่ค้าขายฝิ่น แต่พ่อค้าอังกฤษปฏิเสธการลงนามนั้น รัฐบาลชิงตอบโต้ด้วยการทำลายฝิ่นที่ยึดไว้ อังกฤษจึงถือเรื่องนี้เป็นข้ออ้างในการยกกองกำลังปิดล้อมชายฝั่งมณฑลกว่างต้ง รวมถึงฮ่องกงด้วย

จีนพ่ายแพ้ต้องลงนามในสนธิสัญญานานกิง 29 สิงหาคม ค.ศ. 1842 โดยรัฐบาลจีนต้องชดใช้ค่าฝิ่นที่ถูกทำลาย จ่ายค่าปฏิกรณ์สงครามให้แก่อังกฤษ และเปิดเมืองท่าชายทะเล 5 แห่ง ได้แก่ กวางโจว เซี่ยเหมิน ฝูโจว หนิงโป และเซี่ยงไฮ้ รวมถึงยกเกาะฮ่องกงและเกาะเล็กเกาะน้อยที่อยู่โดยรอบให้เป็นเขตเช่าของอังกฤษ โดยชาวอังกฤษและคนที่อยู่ใต้อาณัติสามารถอาศัยอยู่ได้โดยจะได้รับสิทธิสภาพนอกอาณาเขต สนธิสัญญานานกิงเป็นสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมฉบับแรกที่มหาอำนาจตะวันตกทำกับจีน สาระในสัญญามีผลทำให้ระบบการค้าผูกขาดแบบนี้ถูกยกเลิก

การเปิดเมืองท่าในชายฝั่งภาคตะวันออก 5 เมือง พร้อมด้วยท่าเรือในเมืองเหล่านี้มีสถานะเป็นท่าเรือตามสนธิสัญญา มหาอำนาจตะวันตกเป็นผู้ประกอบการบรรทุกขนถ่ายสินค้าโดยไม่ต้องจ่ายค่าภาระท่าเรือให้แก่รัฐบาลจีน และอัตรากาสิโนำเข้าอยู่ในอัตราคงที่และต่ำมาก ทั้งหมดนี้ทำให้จีนแทบไม่มีรายได้จากการค้ากับชาติตะวันตก ที่สำคัญการนำเข้าสินค้าได้อย่างเสรีมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมพื้นบ้านของจีนอย่างรุนแรง

ผลกระทบของสนธิสัญญานานกิงที่จีนจำต้องลงนามเมื่อพ่ายแพ้สงครามฝิ่นครั้งแรก (ค.ศ. 1834 – 1843) ในด้านสังคมที่ร้ายแรงที่สุด คือการค้าฝิ่นเป็นเรื่องถูกกฎหมาย โดยถือว่าเป็นยารักษาโรคและทำได้โดยเสรี ทำให้สังคมจีนอยู่ในสภาพอ่อนแอเพราะประชากรจำนวนมากติดยาเสพติด

นอกจากนี้สินค้าราคาถูกที่ผลิตจากเครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมจากยุโรป หลังไหลเข้าจีน ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมสิ่งทอและก่อให้เกิดปัญหาคนว่างงานจำนวนมาก

สิทธิสภาพนอกอาณาเขตที่ชาวอังกฤษรวมถึงคนในอาณัติได้รับ ทำให้ชาติตะวันตกแผ่อิทธิพลเข้าไปในประเทศจีนอย่างกว้างขวาง สภาพดังกล่าวนี้ “เหมาเจ๋อตง” อดีตประธานพรรคคอมมิวนิสต์จีนวิเคราะห์ว่าทำให้จีนตกอยู่ในสภาพ “กึ่งเมืองขึ้น-กึ่งศักดินา” อีกทั้งยังเป็นแหล่งช่องสุ่มิจฉาชีพและอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะสามารถกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องถูกลงโทษตามกฎหมายจีน เพียงแต่หลบเข้าไปอยู่ในเขตที่อยู่ในอิทธิพลตะวันตกเท่านั้น

สำหรับสงครามฝิ่นครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1856 – 1860) หรือรู้จักกันในชื่อ สงครามแอร์โรว์ (Arrow War) เป็นผลมาจากอังกฤษต้องการเจรจาแก้สนธิสัญญานานกิง เพื่อให้ตนได้รับประโยชน์จากการค้ามากขึ้น ซึ่งจีนไม่ยอม ขนวนของสงครามมาจากเจ้าหน้าที่จีนยึดเรือแอร์โรว์ ซึ่งเป็นเรือของชาวจีนแต่จดทะเบียนเป็นเรืออังกฤษ และจับกุมลูกเรือซึ่งเป็นคนจีนทั้งหมด 12 คน ด้วยข้อกล่าวหากระทำการเป็นโจรสลัดและลักลอบขนสินค้าเข้าเมือง อังกฤษเรียกร้องให้จีนคืนเรือและปล่อยตัวลูกเรือทั้งหมด อ้างว่าเรือดังกล่าวชกธงอังกฤษ จึงควรได้รับการปกป้องตามสนธิสัญญานานกิงแต่จีนปฏิเสธ ขณะเดียวกันบาทหลวงฝรั่งเศสถูกฆ่าตาย ทำให้อังกฤษและฝรั่งเศสถือเป็นข้ออ้างยกกองเรือมาปิดล้อมเมืองกวางโจว มีรัสเซียและสหรัฐอเมริกาเป็นพันธมิตร ส่งผลให้จีนพ่ายแพ้อีกครั้ง จึงต้องลงนามในสนธิสัญญาสงบศึก ณ เมืองเทียนจินในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1858 แต่การสู้รบก็เกิดขึ้นอีกในปี 1859 เมื่อจีนปฏิเสธที่จะให้อังกฤษตั้งสถานทูตในนครหลวงปักกิ่ง การสู้รบเกิดขึ้นทั้งในปักกิ่งและฮ่องกง ก่อนยุติลงเมื่อชาติตะวันตกบุกปล้นวัดลูโบราณและของมีค่าแล้วเผาพระราชวังฤดูร้อน 2

หลัง คือ ซิงอี และหยวนหมิงหยวน ช่วงวันที่ 18 – 19 ตุลาคม 1860 ทำให้จีนยอมจำนนด้วยเกรงว่าจะถูกบุกยึดพระราชวังต้องห้ามที่ปักกิ่ง โดยยอมลงนามยุติการสู้รบกับอังกฤษวันที่ 24 ตุลาคม 1860

ผลของสนธิสัญญาเทียนจิน ค.ศ.1842 ที่รัฐบาลจีนจำยอมลงนามกับมหาอำนาจตะวันตก 4 ชาติ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ทำให้จีนต้องเปิดเมืองท่าชายเพิ่มขึ้น 11 แห่ง ทำให้ชายฝั่งตะวันออกถูกเปิดกว้างให้มหาอำนาจตะวันตกค้าขายได้อย่างเสรีภายใต้ระบบการค้าเมืองท่าตามสัญญา โดยเสียภาษีนำเข้าไม่เกินร้อยละ 2.5 มหาอำนาจตะวันตกทั้ง 4 ชาติ มีสิทธิจัดตั้งสถานกงสุลในนครหลวงปักกิ่ง และกองทัพเรือของชาติเหล่านี้สามารถผ่านเข้าออกแม่น้ำฮวงโหได้อย่างเสรี ชาวตะวันตกสามารถเดินทางเข้าไปยังตอนในของแผ่นดินจีนได้อย่างเสรี และจีนต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามให้กับอังกฤษและฝรั่งเศส อีกทั้งจ่ายค่าชดเชยค่าเสียหายให้แก่พ่อค้าอังกฤษอีกด้วย

ส่วนข้อตกลงปักกิ่ง ค.ศ. 1860 ที่จีนทำกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย ทำให้สัญญาเช่าพื้นที่ตอนใต้ของคาบสมุทรเกาลูน ซึ่งอังกฤษลงนามขอเช่าจากจีนในเดือนมีนาคม 1860 สิ้นสุดลง และต้องยกพื้นที่บริเวณนี้ให้อยู่ในอาณัติของอังกฤษร่วมกับเกาะฮ่องกง ทั้งยังเปิดเมืองเทียนจินให้เป็นเมืองท่าตามสัญญาเพิ่มอีก 1 เมือง และจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามเพิ่มเติมจากสนธิสัญญาเทียนจิน ในปี 1898 อังกฤษทำข้อตกลงปักกิ่งครั้งที่ 2 ขอเช่าพื้นที่ทางตอนใต้ของลำน้ำเสินเจิ้น ส่งผลให้อังกฤษได้ครอบครองพื้นที่กว้างใหญ่กว่าเมื่อครั้งอังกฤษเข้ายึดครอง เมื่อชนะสงครามฝิ่นครั้งที่ 1 เกือบสิบเท่า โดยพื้นที่ทั้งหมดเป็นเขตเช่าของอังกฤษเป็นเวลา 99 ปี (ค.ศ.1898 – 1997)

คุณธรรมจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์

1. หลักคุณธรรมขงจื้อ

1.1 หลักจริยธรรมทางสังคม ตามทัศนะของขงจื้อ สังคมมนุษย์ที่ดีที่สุดก็คือสังคมที่มีความชอบธรรม (อี้) เพราะสังคมประกอบขึ้นจากหลายๆ ครอบครัว หากสามารถจัดระบบครอบครัวให้มั่นคง มีความสุขและมีความชอบธรรมได้แล้ว สังคมโดยรวมก็จะเป็นปึกแผ่น มั่นคง มีความสุขและมีความชอบธรรมไปด้วย ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด ขงจื้อจึงเสนอให้ใช้หลักความรักในบุคคลอื่น (เหียน) มาใช้ในครอบครัว ซึ่งก็ได้แก่การปฏิบัติตามหลักความรู้สึกลึกซึ้ง (จง) และความเห็นแก่ผู้อื่น (สู่) นั่นเอง

หลักความสัมพันธ์ทั้ง 5 ขงจื้อมองสังคมในฐานะเป็นหน่วยรวมที่ประกอบด้วยหน่วยย่อยคือคนแต่ละคนรวมกันจะเท่ากับสังคม ถ้าคนในสังคมเป็นคนดี สังคมก็จะดีไปด้วย การกระทำของสมาชิกแต่ละคนในสังคมย่อมมีผลต่อสังคมโดยรวม และเนื่องจากบุคคลแต่ละคนในสังคมย่อมจะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะต่างๆ กันด้วย ขงจื้อจึงได้จัดความสัมพันธ์ของมนุษย์ไว้เรียกว่า ความสัมพันธ์ทั้ง 5 ดังนี้

(1) **ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับบุตรธิดา** ต้องประกอบด้วยความเมตตาและความกตัญญูตว่ที โดยพ่อแม่พึงมีเมตตาต่อบุตรธิดา และบุตรธิดาก็ต้องมีความกตัญญูตว่ทีต่อบิดามารดา

(2) **ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง** นั่นคือ พี่น้องจะต้องมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีความสามัคคีและความเคารพ โดยที่น้องควรให้ความเคารพยำเกรงต่อพี่ และพี่ก็ควรให้เกียรติน้องด้วยเช่นกัน

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา กล่าวคือ สามีจะต้องมีความรัก ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน โดยสามีและภรรยาพึงมีความรักและความซื่อตรงต่อกัน พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสามีหรือภรรยาอย่างถูกต้อง

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างมิตรสหาย จะต้องประกอบด้วยความจริงใจ โดยมีมิตรสหายควรมีความรักและความปรารถนาดีอย่างจริงใจต่อเพื่อน ต่างฝ่ายต้องทำตัวให้เป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจของอีกฝ่าย

(5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง ต้องประกอบด้วย ความเมตตา ความสุจริต และความจงรักภักดี โดยผู้ปกครองควรปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้ปกครองด้วยความเมตตาและความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนผู้อยู่ใต้ปกครองก็ควรมีความจงรักภักดีต่อผู้ปกครอง

ถ้าบุคคลเหล่านี้ในสังคมมีความเคารพซึ่งกันและกัน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ตนมีอยู่ตามหลักของความรู้สึกรับผิดชอบ (จง) และความเห็นแก่ผู้อื่น (สุ) ก็จะทำให้เกิดความรัก (เหยิน) และความชอบธรรม (อ้อ) ขึ้น และคุณธรรมอื่นๆ ก็จะเกิดตามมา

การแก้ไขชื่อและตำแหน่ง คือ หลักแห่งความรับผิดชอบของบุคคลตามหน้าที่ต่างๆ เพื่อที่จะให้สังคมมีระเบียบแบบแผนที่ดีงาม สิ่งแรกที่ควรจะทำคือการแก้ไขชื่อของตำแหน่งและหน้าที่ต่างๆ ให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อว่าบุคคลทั้งหลายจะได้รู้จักขอบเขตของงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของตัวเอง และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นได้ถูกต้อง ไม่เกิดความสับสนวุ่นวายในบทบาทและภารกิจของตนเอง โดยอธิบายว่า เมื่อชื่อไม่ถูกต้องแล้ว ความหมายของชื่อก็ไม่ถูกต้องด้วย และเมื่อความหมายของชื่อไม่ถูกต้องแล้ว ขอบเขตของหน้าที่และความรับผิดชอบก็จะไม่ถูกต้องไปด้วย และในเมื่อคนไม่รู้จักขอบเขตของหน้าที่และความรับผิดชอบที่แท้จริงของตนแล้ว สังคมจะมีระเบียบ ความสงบสุข และความชอบธรรมได้อย่างไร

ชื่อตำแหน่งย่อมมีคำจำกัดความอันบ่งบอกถึงขอบเขตของหน้าที่อันชอบธรรมไว้ด้วย เมื่อบุคคลรู้ชื่อตำแหน่ง รวมทั้งขอบเขตของหน้าที่อันชอบธรรมอย่างชัดเจนแล้ว ก็ย่อมจะปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นระเบียบของสังคมขึ้นมา ดังนั้น ชื่อและความเป็นจริงจะต้องถูกต้องตรงกัน ความชอบธรรมในสังคมจึงจะเกิดขึ้นได้ เพราะขงจื้อสอนให้คนปฏิบัติตนให้ถูกต้องกับฐานะและตำแหน่งของตนที่มีอยู่ แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่สามารถปฏิบัติตนให้ถูกต้องได้แล้ว ขงจื้อก็เสนอให้แก้ไขชื่อตำแหน่งของบุคคลนั้นลงมาให้เหมาะสมกับความเป็นจริงในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลใดปฏิบัติตนได้ครบถ้วนกับฐานะตำแหน่งและยังมีความสามารถมากกว่านั้นอีก ขงจื้อก็เสนอให้แก้ไขชื่อตำแหน่งให้สูงขึ้นไปให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลนั้น ดังนั้น หลักการแก้ไขชื่อและตำแหน่งจึงเป็นหลักการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่การงานหรือสถานภาพที่แต่ละคนมีอยู่

1.2 หลักจริยธรรมของปัจเจกบุคคล คือ หลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ควรปฏิบัติในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่ดี เพราะจะทำให้เป็นบุคคลผู้มีจริยธรรมและคุณธรรมต่างๆ ที่ขงจื้อเรียกว่า ผู้ดี ซึ่งไม่ได้หมายถึงบุคคลที่มีฐานะสูงส่ง แต่หมายถึงบุคคลที่เป็นคนดีนั่นเอง จริยธรรมที่จะทำให้บุคคลเป็นผู้ดีหรือคนดีนั้น มี 5 ประการ คือ

1) ความชอบธรรม (อ้อ) หมายถึง สิ่งที่ควรจะเป็น หรือความเหมาะสมถูกต้องของเหตุการณ์ คนในสังคมต่างก็มีหน้าที่ที่เหมาะสมแก่ตนในการปฏิบัติ การรู้ว่าตนเองควรจะทำสิ่งใด

และการกระทำในสิ่งที่ตนเองควรจะทำนั้นก็คือความชอบธรรม อย่างไรก็ตาม หากมนุษย์ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเป็นหลัก แม้การกระทำนั้นจะถูกต้อ แต่ก็ไม่จัดว่าเป็นความชอบธรรม บุคคลที่เป็นสุภาพชนหรือผู้มีปัญญาจะปฏิบัติหน้าที่ของตนตามหลักแห่งความชอบธรรมนี้ ในขณะที่บุคคลผู้ด้อยสติปัญญาจะกระทำทุกสิ่งเพื่อหวังผลกำไร

2) มนุษยธรรม (เหริน) หมายถึง การมีความรักในผู้อื่น ถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่ทุกคนต้องกระทำร่วมกัน จึงจะสามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนในสังคมได้อย่างถูกต้อง ตามหลักของปรัชญาขงจื้อ ความชอบธรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีมนุษยธรรม ซึ่งหมายถึงการขยายขอบเขตของการปฏิบัติให้ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นด้วย

3) ความรู้สึกผิดชอบ (จง) เป็นการปฏิบัติในแง่บวกที่มุ่งไปสู่มนุษยธรรม และความชอบธรรม โดยมีหลักสำคัญอยู่ว่า จงปฏิบัติต่อผู้อื่นให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อท่าน

4) ความเห็นแก่ผู้อื่น (สู) เป็นการปฏิบัติในแง่ลบที่มุ่งไปสู่มนุษยธรรมและความชอบธรรม โดยมีหลักสำคัญอยู่ว่า อย่าได้ปฏิบัติต่อผู้อื่นในสิ่งที่ท่านไม่ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อท่าน กล่าวอีกอย่างหนึ่ง คือ เป็นการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เรารักสุขเกลียดทุกข์อย่างไร คนอื่นก็เป็นเช่นเดียวกัน เมื่อเข้าใจอย่างนี้ก็จะได้ไม่ทำในสิ่งที่ตนเองไม่ปรารถนาแก่ผู้อื่น

5) บัญญัติแห่งสวรรค์ (หมิง) ขงจื้อได้แสดงหลักการทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ โดยบุคคลจะต้องทำในสิ่งที่ตนควรกระทำอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ต้องวิตกกังวลต่อผลที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ต้องทำงานเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามที่ควรจะทำ ทำเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่อันแท้จริงของตน และทำเพราะเห็นว่างานนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวของมันเอง และไม่ว่าผลงานจะออกมาเป็นอย่างไรก็ไม่ควรยึดติดกับผลงานนั้น ขงจื้อได้เสนอแนวคิดเรื่อง บัญญัติแห่งสวรรค์ เพื่อจะอธิบายถึงผลงานที่ปรากฏออกมา บัญญัติแห่งสวรรค์อยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่คอยบงการวิถีชีวิตของมนุษย์อยู่ เพราะบัญญัติแห่งสวรรค์นี้เองที่ทำให้แต่ละบุคคลได้รับผลของงานและฐานะต่างๆไม่เท่าเทียมกัน แต่ทุกๆคนควรจะทำงานในความรับผิดชอบให้เต็มความสามารถ และผลของงานจะเป็นอย่างไรก็สุดแล้วแต่บัญญัติแห่งสวรรค์

ผลการศึกษา

สามารถแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้นได้ดังนี้

1. วิเคราะห์รายละเอียดของภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)

การศึกษาวិเคราะห์รายละเอียดของภาพยนตร์เรื่องยิปมันเริ่มจากการดูภาพยนตร์อย่างละเอียด แล้วจึงมาวิเคราะห์ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีเนื้อหาลักษณะอย่างไร วิเคราะห์ถึงเนื้อเรื่อง ฉาก ตัวละคร แนวความคิดที่แฝงอยู่ รวมไปถึงแนวความคิดเรื่องชาตินิยมของคนจีนที่แสดงผ่านภาพยนตร์เรื่องนี้ จากการวิเคราะห์รายละเอียดของภาพยนตร์พบว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีเทคนิคการถ่ายทำที่ธรรมดาเรียบง่าย ไม่ได้มีการใช้เทคนิคพิเศษใดๆ ถึงแม้ว่าในภาพยนตร์จะมีฉากการต่อสู้ แต่ก็เป็นการต่อสู้ที่ค่อนข้างสมจริง ไม่ได้มีการใช้เทคนิคจากคอมพิวเตอร์มาเสริมมากนัก นักแสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้ล้วนมีความเหมาะสมกับบทบาทของตัวละครที่ได้รับ ตัวละครหลักคือยิปมันมีความสมจริงมาก

มีความสามารถในการต่อสู้ที่ค่อนข้างสมจริง ลักษณะ รูปร่างหน้าตาทำให้คนดูรู้สึกเข้าถึงตัวละครตัวนี้ได้โดยไม่ยากเย็น ศิลปะการต่อสู้ที่ปรากฏในภาพยนตร์ก็มีความสวยงาม น่าตื่นตาตื่นใจมาก ทำให้ภาพยนตร์มีความสนุกสนานน่าตื่นเต้น เนื้อเรื่องมีการอิงกับประวัติศาสตร์ของจีน เป็นการโยงเรื่องราวให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี ได้เข้าใจถึงประวัติศาสตร์ของชาติจีนและยังได้รับอรรถรสของศิลปะการต่อสู้ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของชาวจีนในการพยายามที่จะธำรงรักษาความเป็นจีนของตนไว้

2. วิเคราะห์ความคิดเรื่องชาติและคุณธรรมจีนที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เรื่อง Ip Man (ยิปมัน)

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเรื่องชาติของคนจีนนั้น เริ่มจากการศึกษาความหมายและลักษณะของความเป็นชาตินิยม แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกับความเป็นชาตินิยมของชาวจีน ทั้งยังศึกษาจากประวัติศาสตร์ของประเทศจีนเพื่อนำมาอ้างอิงกับการต่อต้านต่างชาติของชาวจีน

จากการวิเคราะห์ความคิดเรื่องชาติของชาวจีนนี้พบว่า ชาวจีนในอดีตนั้นมีความรู้สึกอย่างแรงกล้าต่อการเข้ามาของชาวต่างชาติ อีกทั้งจะรุนแรงขึ้นหากชาวต่างชาติเหล่านั้นเข้ามาเพื่อหมายจะรุกรานประเทศจีนของพวกเขา ชาวจีนเป็นชนชาติที่รักประเทศชาติ รักพวกพ้อง รักศักดิ์ศรีความเป็นจีนของตนมาก จากการศึกษาผ่านภาพยนตร์จะพบว่า ชาวจีนจะรู้สึกทนไม่ได้หากได้รับการดูถูกจากต่างชาติ ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องนี้จะแสดงออกผ่านการต่อสู้ด้วยมวยหย่งชุน ซึ่งเป็นหนึ่งในวิชากังฟูของจีน จากภาพยนตร์ทั้ง 3 ภาค มวยหย่งชุนจะถูกดูถูกจากชาวญี่ปุ่นและชาวตะวันตก โดยหาว่าเป็นสิ่งที่ล้าหลังและสู้มวยของประเทศตนไม่ได้ ยิปมันซึ่งเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของชาวจีนในภาพยนตร์ได้ลุกขึ้นมาต่อสู้กับชาวต่างชาติเหล่านั้นจนสามารถเอาชนะได้ในที่สุด นี่ได้แสดงให้เห็นถึงว่าชาวจีนนั้นยอมไม่ได้ที่จะถูกชาวต่างชาติดูถูกดูแคลน นอกจากนี้ยังเห็นได้จากสงครามในอดีตของจีน นั่นคือสงครามฝิ่นและสงครามจีนต่อต้านญี่ปุ่น จะเห็นว่าสงครามทั้ง 2 ครั้งนี้ล้วนเป็นสงครามที่จีนสู้รบกับต่างชาติทั้งสิ้น ยิ่งเป็นการตอกย้ำความคิดที่ว่าจีนมีความรักชาติรักศักดิ์ศรีที่สูงมาก

สำหรับในส่วนของคุณธรรมจีนที่แฝงอยู่ในภาพยนตร์นั้น พบว่าเป็นคุณธรรมที่ปรากฏผ่านการดำเนินชีวิตของตัวละคร จากหลักคุณธรรมที่ได้กล่าวข้างต้น มีเพียงคุณธรรมบางประการเท่านั้นที่ได้ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้ นั่นคือ

หลักจริยธรรมทางสังคม

สำหรับหลักคุณธรรมเรื่องนี้เป็นหลักความสัมพันธ์ทั้ง 5 และการแก้ไขชื่อและตำแหน่ง แต่ที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้นคือหลักความสัมพันธ์ทั้ง 5 อันได้แก่

1. ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับบุตรธิดา จากในภาพยนตร์เรื่องนี้ ยิปมันได้แต่งงานมีภรรยาและลูกชาย 1 คน พวกเขาได้ปฏิบัติตามหลักของขงจื้อ นั่นคือ พ่อแม่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูบุตร และบุตรเองก็ต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ในเรื่องนี้ยิปมันและภรรยาเลี้ยงดูลูกชายของพวกเขาเป็นอย่างดี ให้ความรักความเอาใจใส่ ส่วนลูกชายเองก็เป็นเด็กดีเช่นเดียวกัน เชื่อฟังคำพูดของพ่อแม่ นอกจากนี้ยังมีอีกครอบครัวหนึ่งคือ โจวชิงฉวน (เพื่อนของยิปมัน) และลูกชาย เมื่อคราวที่เจอกับวิกฤตการณ์อันเลวร้ายที่ตนเองนั้นต้องกลายเป็นคนจน ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง และโจวชิงฉวนเองก็ยิ่งประสบอุบัติเหตุทำให้ตนเองกลายเป็นคนสติฟั่นเฟือน แต่ลูกชายของเขาก็ไม่ได้ทิ้งไปไหน อยู่ดูแลพ่อของตนตลอดเวลา ถึงแม้ว่าโจวชิงฉวนจะชอบหนีไปอยู่ที่อื่น แต่ลูกชาย

ของเขาที่จะพยายามตามหาเขาให้พบอยู่เสมอ เหล่านี้เป็นารแสดงถึงความรักที่พ่อแม่มีแต่ลูกและลูกมีต่อพ่อแม่

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง ในภาคที่ 3 ของเรื่องนี้ มีตัวละครใหม่ปรากฏขึ้นมา นั่นคือพี่ชายบุญธรรมของยิปมัน ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่พี่น้องกับแท้ๆ แต่ยิปมันและพี่ชายก็รักกันมาก ประหนึ่งเป็นพี่น้องสายเลือดเดียวกัน สองพี่น้องเติบโตขึ้นมาพร้อมกัน คอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน และกันอยู่ตลอดเวลา ในตอนท้ายเรื่องถึงแม้ว่ายิปมันจะค้นพบความจริงว่าพี่ชายบุญธรรมของตนนั้น แท้จริงแล้วเป็นสายลับชาวญี่ปุ่นที่ถูกส่งเข้ามาในประเทศจีนตั้งแต่เด็กๆ แต่กระนั้นยิปมันก็ไม่ได้รู้สึกเกลียดชังพี่ชายของเขาแต่อย่างใด ทั้งนี้เป็นเพราะสายสัมพันธ์ดุจพี่น้องที่ทั้งคู่มีให้แก่กันนั่นเอง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ในภาพยนตร์เรื่องนี้ หลักความสัมพันธ์ข้อนี้ค่อนข้างเด่นชัด เพราะตลอดทั้งเรื่องภรรยาของยิปมันคนนี้จะมิมีบทบาทอยู่ตลอดเวลา ภรรยาของยิปมันจะไม่ได้มีบทบาทโดดเด่นออกหน้าออกตา แต่จะมีบทบาทที่เป็นคนที่คอยให้การสนับสนุนยิปมันอยู่เบื้องหลัง เป็นคนที่สนับสนุนให้ยิปมันเปิดโรงเรียนสอนวิชากังฟู เป็นคนคอยดูแลครอบครัว ดูแลบ้านช่อง ทำความสะอาด ทำอาหาร เลี้ยงลูก นอกจากนี้ยังเป็นภรรยาที่ซื่อสัตย์ต่อสามี และยอมใช้ชีวิตลำบากอยู่กับยิปมัน ไม่ยอมหนีเอาตัวรอดไปคนเดียว เหล่านี้ล้วนตรงตามหลักของขงจื้อทั้งสิ้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างมิตรสหาย สำหรับความสัมพันธ์ในข้อนี้ก็เด่นชัดพอสมควร นั่นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างยิปมันและโจวชิงฉวน ในตอนต้นเรื่อง โจวชิงฉวนต้องการจะเปิดโรงงานเป็นของตนเอง แต่ยังมีเงินทุนไม่ครบ จึงได้มาขอยืมเงินจากยิปมัน ซึ่งยิปมันเองก็ให้ยืมโดยไม่ได้ขัดข้องอะไร และในตอนท้ายเรื่องที่ครอบครัวของยิปมันประสบกับวิกฤตการเงิน โจวชิงฉวนที่ตอนนั้นมีเงินมากพอ ก็ได้ให้ความช่วยเหลือยิปมันจนสามารถพาครอบครัวหนีออกนอกประเทศได้สำเร็จ

สำหรับความสัมพันธ์ในข้อที่ 5 นั่นคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้ปกครองนั้นไม่ได้ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์

หลักจริยธรรมของปัจเจกบุคคล สำหรับหลักคุณธรรมเรื่องนี้ ที่เป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ควรปฏิบัตินั้น ได้แสดงผ่านภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่

1. มนุษยธรรม (เหริน) จากภาพยนตร์เรื่องนี้ มีคุณธรรมข้อนี้ปรากฏอยู่นั่นคือ ในภาพยนตร์ภาคแรก ยิปมันไม่ได้เปิดโรงเรียนสอนวิชากังฟู แต่ก็ยอมสอนหากมีใครมาขอให้เขาสอน โดยไม่คิดค่าสอนจากคนเหล่านั้น นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ที่ยิปมันยอมเอาตนเองเข้าไปในการต่อสู้แบบหนึ่งต่อสิบกับทหารชาวญี่ปุ่น เพราะทนเห็นเพื่อนร่วมชาติของตนถูกทำร้ายอย่างไม่ยุติธรรมไม่ได้ นี่นับเป็นการกระทำเพื่อเพื่อนมนุษย์อย่างหนึ่ง แสดงถึงความมีมนุษยธรรม มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมชาติ และเป็นการกระทำที่เสียสละตนเองเป็นอย่างมาก

2. ความเห็นแก่ผู้อื่น (ลู่) คุณธรรมข้อนี้ปรากฏตอนที่ทหารญี่ปุ่นได้เข้ามารุกรานเมืองฝอซาน ทำให้ชาวเมืองต่างกลายเป็นคนยากคนจน รวมทั้งครอบครัวของยิปมันเองด้วย ทำให้ยิปมันต้องเข้าไปทำงานเป็นกรรมกรในเมืองถ่านหิน มีฉากหนึ่งในภาพยนตร์ที่ยิปมันและคนงานคนอื่นๆ กำลังเข้าแถวเพื่อรับอาหารกลางวัน นั่นคือ มันเทศคนละหนึ่งลูก ด้วยความยากจน ทุกวันยิปมันจะแบ่งมันเทศครึ่งลูกเก็บไว้เพื่อเอากลับมาให้ภรรยาและลูกชายที่บ้าน แต่มีอยู่วันหนึ่ง ยิปมันเห็นคนงานคนหนึ่งหิวมากเพราะเขาได้ทำอาหารกลางวันของเขาหายไป ยิปมันจึงเสียสละมันเทศของเขาให้กับคนงานผู้นั้น ทำให้ตนต้องทนหิวแทน

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาผ่านประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ สามารถพิจารณาได้ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีแนวคิดตามหลักคุณธรรมขงจื้อแฝงอยู่ โดยดูได้จากการกระทำ การดำรงชีวิตของตัวละคร ซึ่งชาวจีนในสมัยโบราณยังยึดติดอยู่กับหลักคำสอนเหล่านี้กันอยู่มาก ดังนั้น หลักคุณธรรมเหล่านี้จึงปรากฏออกมาได้อย่างค่อนข้างชัดเจน โดยคุณธรรมที่เด่นชัดที่สุดก็คือ หลักความสัมพันธ์ทั้ง 5 เนื่องจากเมื่อวิเคราะห์ดูแล้วพบว่า ในภาพยนตร์เรื่องนี้มีหลักความสัมพันธ์เหล่านี้ปรากฏอยู่เกือบครบทุกความสัมพันธ์ แต่หลักจริยธรรมของปัจเจกบุคคลก็มีปรากฏที่เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนเช่นกัน นอกจากหลักคุณธรรมเหล่านี้แล้ว แนวความคิดเรื่องชาตินิยมของคนจีนก็ปรากฏได้ชัดเจนไม่แพ้กัน

บรรณานุกรม

[สื่อสิ่งพิมพ์]

เซาว์น พงษ์พิชิต. (2553). **ลูกจิ้นรักชาติ**. กรุงเทพฯ: มติชน.

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. (2533). **ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์**.
กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.

พีน ดอกบัว. (2532). **ปวงปรัชญาจีน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

รัชยา สารธรรม. (2535). **คัมภีร์ม่อจื้อ**. กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ.

สุชีพ บุญญานภาพ. (2506). **ประวัติศาสตร์ศาสนา**. พระนคร: รวมสาส์น.

[สื่ออิเล็กทรอนิกส์]

ประวัติมวยหย่งชุนฉบับสมบูรณ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2555. เข้าถึงได้จาก
<http://jazzylj.blogspot.com/2009/02/blog-post.html>

หยิปหมั่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2555. เข้าถึงได้จาก
<http://th.wikipedia.org/wiki/หยิปหมั่น>